

TEKSTİL SEKTÖRÜ İHRACAT PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİ

2013
YILLIK

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
AR & GE VE MEVZUAT ŞUBESİ

OCAK 2014

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	4
2013 Ocak – Aralık Tekstil İhracatı	4
Ülke Grupları Bazında Tekstil İhracatındaki Gelişmeler	4
Belli Başlı Pazarlara Tekstil İhracatında Gelişmeler	4
Belli Başlı Ürün Grupları Bazında İhracat	5
İplik, Dokuma ve Örmeye Kumaş İhracatında Başlıca Pazarlar	6
Ev Tekstili İhracatı %14,5 Oranında Arttı	6
Kapasite Kullanımı ve Üretim Endeksindeki Gelişmeler	7
Türkiye’de ve Dünyada Pamuk Fiyatında Son Aylarda Artış Var.....	7
Euro/Dolar Paritesi’nin Tekstil İhracatına Etkisi	7
I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER	8
Dünya Ekonomisi	8
ABD Ekonomisi	9
Avrupa Birliği Ekonomisi	10
Almanya Ekonomisi	11
İngiltere Ekonomisi	12
Fransa Ekonomisi.....	12
İtalya Ekonomisi	12
Hollanda Ekonomisi.....	13
İspanya Ekonomisi	13
Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler.....	14
BDT Ülkeleri’nde Gelişmeler	14
Ortadoğu Ekonomileri.....	16
Türkiye Ekonomisi: İhracat Yavaşlıyor	17
II. 2013 YILINDA GENEL OLARAK TÜRKİYE İHRACATI	20
Türkiye Genel İhracatı Çok Küçük Bir Oranda Arttı: %0,01	20
Tekstil İhracatında Artış %7	20
Aylar İtibariyle Tekstil İhracatı	21
III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT	24
En Büyük Tekstil İhracat Pazarı AB Ülkeleri	24
En Fazla Tekstil Mamulü İhraç Edilen Ülkeler.....	25
AB Ülkeleri.....	26
AB Ülkelerine İhracat Artışı, Toplam Tekstil İhracat Artışından Daha Yüksek: %10,8.....	26
İtalya, Almanya, Romanya ve İngiltere En Fazla Tekstil İhraç Edilen AB Ülkeleri.....	27
Eski Doğu Bloku Ülkeleri’ne Tekstil İhracatı Artış Oranı %2,7	28
Ortadoğu Ülkeleri’ne Tekstil İhracatı %6,2 Arttı	30
Afrika Ülkeleri’ne İhracat %12,5 Oranında Arttı	31
Amerika Ülkeleri’ne İhracatta Düşüş: %6,4.....	32
Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracatta Artış Oranı %7	34
Serbest Bölgelere İhracatta Performans Kaybı Devam Ediyor, Ancak İvme Azaldı: Düşüş %4,7	35
Türk Cumhuriyetleri’ne İhracat Artışı, Genel İhracat Artışının Altında kaldı: %5,8	36
En Yüksek Oranlı İhracat Artışı Diğer Avrupa Ülkeleri’nde: %25,8.....	37

IV. BAŞLICA ÜRÜNLER VE ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA TEKSTİL İHRACATI

.....	39
Elyaf lar Hariç, Diğer Tüm Ürün Grup larında İhracat Artıyor	39
En Çok İplik İhraç Edilen Ülkeler İtalya, İngiltere ve Rusya.....	42
Dokuma Kumaş İhracatında En Önemli Pazar: Rusya	45
Rusya Federasyonu Örne Kumaş İhracatında En Önemli Pazar.....	48
Ev Tekstili İhracatı 2 Milyar Dolara Ulaştı, Artış: %14,7	50
V. KAPASİTE KULLANIM ORANI VE ÜRETİM ENDEKSİ	54
VI. HAMMADDE İTHALATI	56
VII. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER	59
Pamuk Fiyatları Dünya Fiyatlarının Üstüne Çıktı	59
2013 Yılı Ocak-Aralık Döneminde Tekstil İhracatına Euro/Dolar Paritesi'nin Etkisi	61
.....	61
Ocak – Aralık Dönemi.....	61
Aralık Ayı	62
Ek 1: Sektörler ve İhracatçı Birlikleri Bazında Türkiye İhracat Kaydı 2013	
Ocak-Aralık	64
EK 2: TÜRKİYE TEKSTİL İHRACAT KAYDI	65
EK 3: TÜRKİYE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACAT KAYDI	66

YÖNETİCİ ÖZETİ

2013 Ocak – Aralık Tekstil İhracatı

Türkiye'nin tekstil ve hammaddeleri ihracatı, 2013 yılında, 2012 yılına göre %7 oranında artışla 8,4 milyar dolara yükselmiştir.

2013 yılının Ocak-Aralık döneminde Türkiye'nin genel ihracatı %0,01 oranında artarak 151,7 milyar dolara yükselirken, sanayi ihracatı ise %4,2 oranında artarak 119 milyar dolara çıkmıştır.

Türkiye genel ihracatının %0,01 oranında ve sanayi ihracatının %4,2 oranlarında artmasının yanında tekstil sektöründe elde edilen %7 oranındaki daha yüksek artış neticesinde, tekstil ve hammaddeleri ihracatının Türkiye genel ihracatı içindeki payı %5,2'den %5,5'e, sanayi ürünleri ihracatındaki payı ise %6,9'dan %7'ye yükselmiştir.

Ülke Grupları Bazında Tekstil İhracatındaki Gelişmeler

2013 yılında Türkiye'den Amerika ülkelerine ve Serbest Bölgeler'e yapılan tekstil ihracatında sırasıyla %6,4, ve %4,6 oranlarında düşüş olmuştur. Diğer yandan, AB (27) ülkeleri, Eski Doğu Bloku ülkeleri, Afrika ülkeleri, Ortadoğu ülkeleri, Asya ve Okyanusya ülkeleri, Türk Cumhuriyetleri ve diğer Avrupa ülkelerine Türkiye'den yapılan tekstil ihracatında %2,7 ile %25,8 arasında değişen oranlarda artışlar olmuştur.

2013 Ocak-Aralık döneminde gerçekleşen 8,4 milyar dolarlık tekstil ihracatının 3,8 milyar dolar ile %45,6'sı AB ülkelerine yapılmış ve ihracat 2012 Ocak-Aralık dönemine kıyasla %10,8 oranında artmıştır.

Tekstil sektörü ihracatının en büyük pazarı konumundaki AB ülkelerine ihracatın %10,8 oranında artmasının yanı sıra, diğer ülke gruplarındaki ihracat artışları da Türkiye tekstil ihracatının %7 oranında artmasına olanak sağlamıştır.

2013 yılında tekstil ihracatının en yüksek oranlı arttığı ülke grubu Diğer Avrupa ülke grubudur. Söz konusu ülke grubuna ihracat artışı %25,8 olurken, Afrika ülkeleri %12,5'lük ihracat artışları ile dikkat çekmektedir.

Belli Başlı Pazarlara Tekstil İhracatında Gelişmeler

Ülke bazında bakıldığında, 2013 yılının Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla tekstil ve hammaddeleri ihraç edilen ülkeler Rusya Federasyonu, İtalya, Almanya, Romanya, İngiltere, ABD, Ukrayna, Bulgaristan, Polonya ve

Mısır olarak sıralanmaktadır. Bu on ülkeye yapılan ihracatın Türkiye toplam tekstil ihracatında payı %52,3 düzeyindedir.

En fazla ihracat yapılan ilk on ülke içerisinde sadece Rusya Federasyonu'na ihracat %10,3 oranında azalmış, diğer dokuz ülkenin tamamında %5,8 ile %50,1 arasında değişen oranlarda ihracat artışları olmuştur.

En yüksek oranlı artışlar %50,1 ile Ukrayna'ya, %21,4 ile İtalya'ya ve %17,1 ile Romanya'ya yapılan ihracatta kaydedilmiştir.

Belli Başlı Ürün Grupları Bazında İhracat

2013 yılında elyaf, iplik, dokuma kumaş, örme kumaş ve dokusuz yüzeyler (keçeler ve vatıklar dahil) olarak belirlenen belli başlı tekstil ürün gruplarında ihracat incelendiğinde, elyaflar hariç diğer tüm tekstil ürün gruplarında %6,1 ile %12,3 arasında değişen oranlarda ihracat artışları görülmektedir.

Ocak-Aralık 2013 döneminde, 2012 yılının aynı dönemine kıyasla, Türkiye'den %2,4 oranında düşüşle 644,6 milyon dolar değerinde elyaf, %6,1 artışla 1,7 milyar dolar değerinde iplik ve %9 oranında artışla 2,8 milyar dolar değerindeki dokuma kumaş ihraç edilmiştir. Diğer önemli ihracat kalemlerinden örme kumaşlar ihracatı da %6,7 oranında artışla 1,7 milyar dolara yükselmiştir.

Dokusuz yüzeylerin ihracatı %12,3 oranında artışla 399,2 milyon dolar olmuştur.

Toplam tekstil ihracatında elyaf ihracatının payı %7,7, iplik ihracatının payı %20,8, dokuma kumaş ihracatının payı %33,8 olarak hesaplanmaktadır. Dokuma kumaşların yanı sıra, konfeksiyon sanayiinin bir diğer temel hammaddesi olan örme kumaşların ihracatının toplam tekstil ihracatındaki payı %20,1 olurken, kullanımları ve dolayısıyla önemleri gün geçtikçe artan dokusuz yüzeylerin (vatka ve keçeler dahil) payı ise %4,8 olarak kayda alınmıştır.

Elyaf, iplik ve dokuma kumaşların alt ürün grupları incelendiğinde, 2013 yılında elyafta en çok ihraç edilen alt ürün grubu, %5,4 düşüş ve 408,2 milyon dolarlık ihracat değeri ile sentetik-suni devamsız lifler olmuştur.

2013 yılı Ocak-Aralık döneminde Türkiye'den en fazla ihraç edilen iplik alt ürün grubu %18,6 artışla 634 milyon dolarlık ihracat düzeyiyle sentetik-suni filament iplikleridir.

Aynı dönemde, en fazla ihraç edilen dokuma kumaşlar, %12 oranında artış ve 1,3 milyar dolarlık ihracat değeri ile pamuklu dokuma kumaşlardır.

Ocak-Aralık 2013'de en çok ihraç edilen örme kumaş alt ürün grubu ise %4 artış ve 911,2 milyon dolar ihracat değeri ile diğer örme kumaşlardır.

İplik, Dokuma ve Örme Kumaş İhracatında Başlıca Pazarlar

Ocak-Aralık 2013 döneminde Türkiye'den en fazla iplik ihraç edilen ülkeler sırasıyla İtalya, İngiltere, Rusya Federasyonu, Almanya ve Belçika olarak sıralanmaktadır. İhracatın en yüksek oranlı arttığı ülke %44,3 ile ABD ve %41,5 ile Fas olurken, en yüksek oranlı azaldığı ülke ise %51 düşüş ile Brezilya olmuştur.

Diğer yandan en fazla dokuma kumaş ihraç edilen ülkeler Rusya Federasyonu, İtalya, Almanya, Romanya ve Tunus olarak sıralanmaktadır. İlk yirmi ülke içerisinde %92 ihracat artışı ile Ukrayna ve %61,9 ihracat artışı ile Çin dikkat çekerken, en yüksek oranlı düşüş %9,1 ile Fas'a ihracatta olmuştur.

2013 Ocak-Aralık Oniki aylık döneminde örme kumaş ihracatının en fazla yapıldığı ülkeler Rusya Federasyonu, İtalya, Ukrayna, Bulgaristan, ve Romanya olmuştur. En fazla ihracat yapılan ilk yirmi ülke içinde en yüksek oranlı artış %110,7 ile Moldovya'ya ihracatta kaydedilirken, en yüksek oranlı düşüş %23,2 ile Rusya'ya ihracatta olmuştur.

Ev Tekstili İhracatı %14,5 Oranında Arttı

Türkiye'nin ev tekstili ihracatı, 2013 yılında %14,5 oranında artarak 2 milyar dolara ulaşmıştır.

Türkiye tekstil ve konfeksiyon sektörünün toplam ihracatının 2013 yılı Ocak-Aralık döneminde %7,9 artarak 25,8 milyar dolar olduğu göz önüne alındığında ev tekstili sektörünün, genel ihracattan daha yüksek bir performans sergilediği görülmektedir. Söz konusu performans, ev tekstili sektörünün tekstil ve konfeksiyon ihracatından aldığı payın da %7,5'den %7,9'a yükselmesine yol açmıştır.

2013 yılında ev tekstili ürün gruplarından diğer mefruşat eşyası, örme bornozlar, yatak örtüleri ve el işi duvar halılarının ihracatında %6,3 ile %75,3 arasında değişen oranlarda azalma görülürken diğer tüm ürün gruplarında %0,3 ile %26 arasında değişen oranlarda artışlar olmuştur.

Türkiye'den en fazla ev tekstili ihraç edilen ülkeler Almanya, ABD, Fransa, Rusya Federasyonu ve İtalya olarak sıralanmaktadır. Ev tekstili ihracatında en yüksek oranlı ihracat artışı %51,9 ile Estonya'ya yönelik ihracatta elde edilirken, en yüksek oranlı düşüşler %22 ile Kazakistan ve %21 ile Irak'a yapılan ihracatta kaydedilmiştir.

Kapasite Kullanımı ve Üretim Endeksindeki Gelişmeler

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası tarafından açıklanan verilere göre, tekstil ürünleri imalatında kapasite kullanım oranı 2013 yılının Aralık ayında, bir önceki aya (2013 Kasım) göre %0,5 oranında düşmüş ve 2012 yılının Aralık ayına göre de %1,1 oranında yükselmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, 2013 yılı Ekim ayı tekstil ürünleri imalatında üretim endeksi, bir önceki ay olan Eylül ayına göre %3,7 oranında azalırken, 2012 yılının Ekim ayına göre de %4,1 oranında yükselmiştir.

Türkiye’de ve Dünyada Pamuk Fiyatında Son Aylarda Artış Var

2011 ve 2012 yıllarında dünya fiyatlarının altında seyreden Türkiye’deki pamuk fiyatı, 2013 yılı Ocak-Kasım döneminde, Haziran ayı hariç, dünya fiyatının üstüne çıkmıştır.

Euro/Dolar Paritesi’nin Tekstil İhracatına Etkisi

2013 yılı Ocak-Aralık döneminde geçen yılın aynı dönemine oranla %7’lik artışla 8,4 milyar dolarlık tekstil ihracatı yapılmıştır. Sözkonusu ihracatın, 3,8 milyar dolarla %45,6’sı ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği AB27 ülkelerine yapılmaktadır.

2012 yılı Ocak-Aralık döneminde 1 Euro 1,29 ABD Dolarına eşit iken, 2013 yılının Ocak-Aralık döneminde Euro’nun değeri ABD Dolarına karşı %3,24’lük artışla 1,33 dolar düzeyine çıkmıştır. Bu durumda, 2013 yılı Ocak-Aralık döneminde Euro bazında yapılan ihracat, dolar olarak istatistiklerde yeralırken %3,24 oranında fiktif bir artış yaratmaktadır.

Bu çerçevede 3,8 milyar dolarlık Euro bölgesine yapılan ihracat, %3,24’lük pariteden kaynaklanan fiktif artıştan arındırıldığında, AB’ye ihracatın gerçek değeri 3,7 milyar dolar olmakta ve bu durumda 2013 yılı Ocak-Aralık döneminde reel toplam ihracat tutarı 8,3 milyar dolar olarak hesaplanmaktadır.

Sözkonusu ihracat tutarı, 2012 yılı Ocak-Aralık döneminde gerçekleştirilen 7,8 milyar dolarla kıyaslandığında ise 2013 yılının Ocak-Aralık döneminde tekstil sektörünün ihracat performansında reel %7’lük artış değil, reel bazda %5,5’lik artış meydana gelmiş olmaktadır.

I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER

Dünya Ekonomisi

2013 yılı sona ererken, dünya ekonomisinin yıl boyunca genel olarak vasat bir performans sergilediği şeklinde değerlendirmeler yapılmaktadır. Yıl boyunca gelişmiş ülke ekonomileri yavaş da olsa toparlanırken, gelişmekte olan ülkelerin büyüme oranlarında yavaşlamalar söz konusudur. Dünya ekonomisi başta AB olmak üzere gelişmiş ülkelerin durgunluk ve işsizlik sorunlarıyla ve gelişmekte olan ülkelerin ABD Merkez Bankası'nın (FED) varlık alımlarını azaltarak dünya ekonomisine sermaye akışını durduracağı endişeleri arasında yeni yılın ilk ayına girerken, ABD Merkez Bankası (FED) 18 Aralık 2014'de gerçekleştirilen toplantısında 1 yılı aşkın süredir devam ettirdiği aylık 85 milyar dolar tutarındaki varlık alım programını Ocak 2014'ten itibaren 10 milyar dolar azaltma kararı alarak ABD ekonomisinin varlık alım programında geri adım atılmasına hazır olduğu ancak, ABD ekonomisindeki toparlanmanın henüz yeterli seviyede olmadığı mesajını vermiştir. Bu nedenle, ABD'de istihdam artışının beklendiği gibi sürmesi halinde tahvil alımlarının yılın geri kalanında da makul bir hızda azaltılacağı, ancak tahvil alımlarının 2014 yılı boyunca tamamen sona erdirilmeyeceği öngörülmektedir.

Ayrıca başta AB olmak üzere gelişmiş ülke ekonomilerinde son dönemde olumlu gelişmeler olmasına rağmen, genel olarak dünyada ekonomik büyüme ve istihdam anlamında ciddi düzeyde bir düzelleme olmadığından, fırtına şimdilik dinmiş görünse de temelde sorunlar devam etmektedir. Küresel kriz sonrasında büyümenin itici gücü olan gelişmekte olan ülkelerin büyüme hızlarında ise son dönemde yavaşlama kaydedilmiştir.

Uluslararası Para Fonu (IMF), 2014 yılının Ocak ayında Dünya Ekonomik Görünüm (World Economic Outlook) raporunu revize ederek dünya ekonomisinin büyümeye devam etmekte olduğu, ancak risklerin de devam ettiğini vurgulamıştır. IMF, 2013 yılı dünya ekonomisinde büyüme oranıyla ilgili daha önceki öngörüsünü % 3 olarak belirtirken, 2014 yılı büyüme tahminini ise Ekim ayındaki tahminine göre % 0,1 artırarak % 3,7 olarak revize etmiştir.

Bu çerçevede gelişmekte olan ülkelerin 2013 yılında % 4,7 büyüdüğü tahmin edilirken, 2014 yılında ise % 5,1 büyüme öngörülmektedir. Gelişmiş ülkelerin ise 2013 yılında % 1,3 büyüdüğü tahmin edilirken, 2014 yılında ise % 2,2 büyüme tahmin edilmektedir.

Güncel tahminlere göre sözkonusu dönemde küresel ticarete 2014 yılında hızlanma beklenmektedir. IMF tahminlerine göre dünya mal ve hizmetler ticareti 2013 yılında % 2,7 artmış olup, 2014 yılında ise % 4,5 büyüme beklenmektedir.

Son dönemde açıklanan veriler, dünyanın ikinci büyük ekonomisine sahip Çin'de yılın ilk yarısında yaşanan yavaşlamanın yerini toparlanmanın aldığını göstermektedir. Bu çerçevede 2013 yılının ilk 3 çeyrek döneminde

sırasıyla % 7,7, % 7,5 ve % 7,8 büyüyen Çin ekonomisinde 2013 yıl genelinde ise % 7,7 büyüme kaydedilmiştir. Çin ekonomisi 2012 yılında da % 7,7 büyümüştü. Çin İstatistik İdaresi'ne göre, 2013 yılında GSYH % 7,7 artarken, kişi başına milli gelir ise 4.880 dolara yükselmiştir.

Böylelikle Çin ekonomisi, küresel bazda en büyük rakipleri ABD, Japonya ve Avrupa Birliği'nden çok daha hızlı büyümeye 2013 yılında da devam ederken, yine de yakın zamana kadar çift haneli rakamlarla büyüyen Çin ekonomisinde son yıllardaki yavaşlama dikkatlerden kaçmamaktadır. Çin ekonomi yönetimi tarafından son dönemde temel hedeflerinin ekonomiyi ihracata olan bağımlılığında kurtarıp iç tüketimi artırmak olduğunu ifade edilmektedir. 2013 yılında Çin genelinde sanayi üretimi % 9,7 artarken, ülke genelindeki perakende satışlarda ise % 13,1 artış olduğu belirtilmektedir.

Asya kıtasının diğer önemli ekonomisi Japonya'da kronik durgunluk ve deflasyona karşı uygulanan 'Abenomics' adı verilen yeni ekonomik politika ve Merkez Bankası'nın parasal genişleme programı olumlu sonuçlar vermeye başlamasına rağmen henüz istenen üretim ve ihracat artışları sağlanamamıştır. Bu çerçevede Japon ekonomisinin 2013 yılında % 2 büyüdüğü tahmin edilirken, 2014 yılında ise % 1,7 büyüme öngörülmektedir.

2013 yılı boyunca 100 - 115 dolar/varil aralığında seyreden ham petrol fiyatları yeni yıla 110 dolar/varil seviyelerinde başlarken, 2014 yılında İran'a uygulanan yaptırımların gevşemesi durumunda İran'ın petrol üretimi ve ihracatının artacağı ve dünya petrol fiyatlarında da düşüş olabileceği değerlendirilmektedir. Öte yandan, Ocak ayının 3. haftasında TL'nin Euro ve dolar para birimleri karşısında hızlı değer kaybı nedeniyle Türkiye'nin enerji maliyeti de artmaktadır.

ABD Ekonomisi

Dünyanın en büyük ekonomisi ABD'de ekonomi 2013 yılının ikinci yarısında büyümeye devam etmekte ve AB ekonomilerinden daha iyi bir görünüm sergilemekle birlikte, ABD Merkez Bankası (FED) ekonomideki toparlanmanın henüz yeterli seviyede olmadığı düşüncesiyle parasal genişlemeyi tamamen durdurmak yerine yavaş yavaş azaltma yoluna gitmektedir.

Bu çerçevede ABD ekonomisi 2013 yılının ilk çeyrek döneminde % 1,1 büyüme gerçekleştirirken, ikinci çeyrek dönemde % 2,5 büyüme kaydedilmiş, 3. çeyrek dönemde ise % 4,1 büyüme açıklanmıştır. ABD ekonomisinde 2013 yılının tamamında % 1,9 büyüme olduğu tahmin edilirken, 2014 yılında ise % 2,8 oranında büyüme öngörülmektedir.

ABD genelinde özel tüketim harcamalarının ise 2013 yılının ilk çeyreğinde % 2,3 artarken, 2. çeyrek dönemde % 1,8, 3. çeyrek dönemde ise % 2 arttığı

kaydedilmektedir.

Ülke genelinde gıda dışı perakende satışlarının 2013 yılında % 4,2 artış gösterdiği kaydedilmektedir.

ABD genelinde hazır giyim ve aksesuar ile ayakkabı perakende satışları ise yine 2013 yılında geçen yılın aynı dönemine göre % 3,8 artış göstermiştir.

Öte yandan, ABD genelinde 2013 yılının Kasım ayında % 7 seviyesinde olan işsizlik oranı, Aralık ayında ise % 6,7 seviyesine gerileyerek son 5 yılın en düşük seviyelerini görmüştür.

ABD'nin güncel dış ticaret verilerine göre ülkenin mal ihracatı 2013 yılı Ocak-Kasım döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre % 1,9 artarak 1 trilyon 456 milyar dolar olarak gerçekleşirken, aynı dönemde ithalat ise % 0,5 azalarak 2,1 trilyon dolara gerilemiştir. Bu dönemde ABD'nin mallar bazında dış ticaret açığı ise % 5,5 düşüşle 646,6 milyar dolara gerilemiştir.

Öte yandan, ABD'de Cumhuriyetçiler ile Demokratların üzerinde anlaşmaya vardıkları önümüzdeki iki yılı kapsayan bütçe tasarısı Temsilciler Meclisi ve Senato'nun onayının ardından Başkan Obama tarafından da onaylanarak ülkede kamu harcamalarının devamına ilişkin riskler büyük ölçüde hafiflemiştir. Yeni bütçe, 2013 yılı başından bu yana devrede olan harcama kesintilerinin etkisini sınırlandıracak, hükümetin Ekim ayında olduğu gibi harcama yapamaz duruma gelmesi riskini azaltacak ve bütçe açığını önümüzdeki 2 yıllık dönemde azaltacak tasarruf tedbirlerini içermektedir.

Avrupa Birliği Ekonomisi

AB ve Euro Bölgesi'nde yılın son dönemine ait açıklanan veriler ekonomide toparlanmanın devam ettiğini ve Euro Bölgesi'ndeki resesyonun giderek daha da hafifleyeceğini gösterirken, krizin tamamen sona erdiğini söylemek için ise henüz çok erken olduğu belirtilmektedir.

Güncel verilere göre, Euro Bölgesi 2013 yılının 3. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,4 küçülürken, AB-28 ekonomisi ise aynı dönemde % 0,1 büyüme göstermiştir. Mevcut tahminlere göre 2013 yılında Euro Bölgesi ekonomisinin % 0,4 daraldığı tahmin edilirken, AB genelinde ise aynı dönemde % 0 büyüme gerçekleştiği öngörülmektedir. 2014 yılında ise Euro Bölgesi'nin % 1 oranında büyüyeceği, AB genelinde ise % 1,5 oranında büyüme beklendiği kaydedilmektedir.

Öte yandan, AB'de işsizlik oranlarında yaşanan artış ise 2013 yılının son aylarında yerini durağan seyre bırakmış görünmektedir. Euro Bölgesi işsizlik oranı Ekim ayında % 12,1 iken, Kasım ayında da aynı seviyede kaydedilmiştir. AB genelinde işsizlik oranı ise Ekim ayında % 10,9 olarak kaydedilirken, Kasım ayında da % 10,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Aynı verilere göre 2013 yılı Kasım ayı itibariyle AB genelinde en yüksek işsizlik oranları % 27,4 ile Yunanistan, % 26,7 ile İspanya ve % 18,6 ile Hırvatistan'da gerçekleşirken, en düşük işsizlik oranları ise % 4,8 ile Avusturya, % 5,2 ile Almanya ve % 6,1 ile Lüksemburg'ta kaydedilmiştir.

AB genelinde 2013 yılının ilk 11 aylık döneminde perakende satışlarda hafif bir kıpırdanma olurken, tekstil, hazır giyim ve ayakkabı satışlarında da yer yer toparlanmalar mevcuttur. Euro Bölgesi'nde perakende satışlar geçen yılın aynı dönemine göre Ekim ayında % 0,3 düşerken, Kasım ayında ise % 1,6 artmıştır. AB genelinde ise perakende satışlar Ekim ayında % 0,3 artarken, Kasım ayında ise % 2 artmış bulunmaktadır.

Tekstil, giyim ve ayakkabı perakende satışları ise Euro Bölgesi'nde geçen yılın aynı dönemine göre Eylül ayında % 1 artarken, Ekim ayında ise % 0,5 artmıştır. Tekstil, giyim ve ayakkabı perakende satışları AB genelinde ise Eylül ayında % 1,5 artarken, Ekim ayında ise % 0,5 artış kaydedilmiştir.

Diğer yandan, AB ekonomisinin önemli göstergelerinden sanayi üretimi Euro Bölgesi'nde geçen yılın aynı dönemine göre Ekim ayında % 0,5 artarken, Kasım ayında ise % 3 oranında artmıştır. AB genelinde ise sanayi üretimi Ekim ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 1 artarken, Kasım ayında ise % 3 artış göstermiştir.

Almanya Ekonomisi

İhracat sektörlerimizin en önemli pazarı olan Avrupa Birliği'nin en büyük ekonomisi Almanya'nın GSYH'sinin 2013 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,5 büyüdüğü, 3. çeyrek dönemde ise % 0,6 büyüdüğü açıklanmıştır.

Almanya ekonomisinin 2013 yılı genelinde ise % 0,5 oranında büyüdüğü tahmin edilmektedir. Almanya'nın 2014 yılında ise % 1,6 oranında büyümesi beklenmektedir.

Almanya'da işsizlik oranı ise ekonomideki yavaşlamaya rağmen AB ortalamasının çok altında seyretmeye devam etmekte olup, Ekim ve Kasım aylarında % 5,2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Almanya genelinde perakende satışlarda ise geçen yılın aynı dönemine göre Ekim ayında % 0,1 düşüş kaydedilirken, Kasım ayında ise % 1,6 artış meydana gelmiştir.

AB'nin sanayi üretiminde lokomotif olan Almanya'nın sanayi üretiminde Ekim ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre % 1,2 artış kaydedilirken, Kasım ayında ise % 4 artış gerçekleşmiştir.

İngiltere Ekonomisi

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden İngiltere'nin GSYH'sinin 2013 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 1,3 büyüdüğü, 3. çeyrek dönemde ise % 1,5 büyüdüğü açıklanmıştır. İngiltere ekonomisinin 2013 yılı genelinde ise % 1,7 oranında büyüdüğü tahmin edilmektedir. İngiltere'nin 2014 yılında ise % 2,4 oranında büyümesi beklenmektedir.

İngiltere'de işsizlik oranı ise Ağustos ayında % 7,5 seviyesindeyken, Eylül ayında % 7,4 seviyesine gerilemiştir.

İngiltere genelinde perakende satışlarda ise geçen yılın aynı dönemine göre Ekim ayında % 1,7 artış kaydedilirken, Kasım ayında ise % 2,6 artış meydana gelmiştir.

İngiltere sanayi üretiminde ise Ekim ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre % 3 artış kaydedilirken, Kasım ayında ise % 2,3 artış gerçekleşmiştir.

Fransa Ekonomisi

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden Fransa'nın GSYH'sinin 2013 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,5 oranında büyüdüğü, 3. çeyrek dönemde ise ancak % 0,2 büyüme gösterdiği kaydedilmektedir.

Fransa ekonomisinin 2013 yılı genelinde ise ancak % 0,2 oranında büyüdüğü tahmin edilirken, 2014 yılında ise % 0,9 büyümesi beklenmektedir.

Fransa'da işsizlik oranı ise Ekim ayında % 10,9 seviyesindeyken, Kasım ayında ise % 10,8 seviyesine gerilemiştir.

Fransa genelinde perakende satışlarda ise geçen yılın aynı dönemine göre Ekim ayında % 0,7 artış kaydedilirken, Kasım ayında ise % 2,4 artış meydana gelmiştir.

İngiltere sanayi üretiminde ise Ekim ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre % 0 artış kaydedilirken, Kasım ayında ise % 1,6 artış meydana gelmiştir.

İtalya Ekonomisi

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden ve ihracat sektörlerimizin başlıca pazarlarından İtalya'nın GSYH'sinin 2013 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 2,2 oranında küçüldüğü, 3. çeyrek dönemde ise

% 1,9 daraldığı kaydedilmektedir.

İtalya ekonomisinin 2013 yılı genelinde ise % 1,8 oranında küçüldüğü tahmin edilmektedir. İtalya'nın 2014 yılında ise % 0,6 oranında büyümesi beklenmektedir.

İtalya'da işsizlik oranı ise Ekim ayında % 12,5 seviyesindeyken, Kasım ayında % 12,7 seviyesine yükselmiştir.

İtalya genelinde perakende satışlarda ise geçen yılın aynı dönemine göre Eylül ayında % 0,7 düşüş kaydedilirken, Ekim ayında ise % 0,4 gerileme meydana gelmiştir.

İki yıldan fazladır ağır mali borç kriziyle uğraşan İtalya'da hayat koşulları giderek ağırlaşırken, yoksul insan sayısının 9,5 milyonu aştığı belirtilmektedir.

Hollanda Ekonomisi

Özellikle hazır giyim ve konfeksiyon ihracatımızda önemli pazarlarımızdan olan Hollanda ekonomisinin GSYH'sinin 2013 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 1,7 oranında küçüldüğü, 3. çeyrek dönemde ise % 0,8 daraldığı kaydedilmektedir.

Hollanda ekonomisinin 2013 yılı genelinde ise % 1,3 oranında küçüldüğü tahmin edilirken, 2014 yılında ise % 0,3 oranında büyümesi beklenmektedir.

Geçmiş dönemlerde AB'nin en düşük işsizlik oranına sahip olan ülkelerinden biri olan Hollanda'da işsizlik oranı son yıllarda artışa geçmiş olup, bu yılın Ekim ayında % 7 seviyesindeyken, Ağustos ayında % 6,9 seviyesine gerilemiştir.

Hollanda'da perakende satışlarda geçen yılın aynı dönemine göre Eylül ayında % 5 düşüş kaydedilirken, Ekim ayında ise % 3,1 düşüş meydana gelmiştir.

İspanya Ekonomisi

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden ve hazır giyim başta olmak üzere ihracat sektörlerimizin önemli pazarlarından İspanya ekonomisi içinde bulunduğu borç sarmalı ve durgunlaşan ekonomiye bağlı olarak artan işsizlik nedeniyle zor bir dönemden geçerken, ülkenin GSYH'sinin 2013 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 1,6 oranında küçüldüğü, 3. çeyrek dönemde ise % 1,1 daraldığı kaydedilmektedir.

İspanya ekonomisinin 2013 yılı genelinde % 1,2 oranında küçüldüğü tahmin edilirken, 2014 yılında ise % 0,6 oranında büyümesi beklenmektedir.

İspanya genelinde perakende satışlarda geçen yılın aynı dönemine göre Ekim ayında % 0,3 düşüş kaydedilirken, Kasım ayında ise % 2,1 artış meydana gelmiştir.

Yunanistan ile birlikte AB'nin en yüksek işsizlik oranına sahip iki ülkesinden biri olan İspanya'da işsizlik oranı Ekim ayında % 26,7 iken, Kasım ayında da aynı seviyede gerçekleşmiştir.

Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler

BDT Ülkeleri'nde Gelişmeler

Rusya Pazarındaki Gelişmeler

İhracat sektörlerimizin en önemli pazarlarından Rusya ekonomisi 2012 yılı genelinde büyüme oranı % 3,4 olarak açıklanırken, 2013 yılında ise ekonominin ancak % 1,3 oranında büyüdüğü tahmin edilmektedir. Rusya ekonomisinin en önemli sorunları arasında düşük güven ve zayıf yatırım ortamı, azalan iç tüketim ve düşen sanayi üretimi görülmektedir.

Rusya ekonomisinin 2014 yılı genelinde ise % 2,2 oranında büyümesi öngörülmektedir.

Rusya'da perakende satışlarda 2013 yılının ilk aylarında başlayan ivme kaybı devam etmektedir. Ülke genelinde perakende satışlar Ekim ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 3,6 artarken, Kasım ayında kısmen hızlanarak % 4,5 artış göstermiştir.

Ülke genelinde enflasyon ise artmaya devam ederek 2013 yılı sonunda yıllık % 6'nın üstünde kaydedilmiştir.

Rusya genelinde resmi işsizlik oranının % 6 düzeylerinde olduğu kaydedilirken, 2014 yılında işsizlik oranında düşüş öngörülmemektedir.

Petrol fiyatlarındaki dalgalı seyir ve kamu harcamalarındaki artış nedeniyle Rusya'nın cari fazlasının 2014 yılında gerilemesi beklenmektedir.

Öte yandan, Ocak ayının başından beri dolar ve euro karşısında değer kaybeden ruble, 24 Ocak tarihi itibarıyla 1 € = 47 ruble seviyesine kadar gerileyerek son 5 yılın en düşük seviyesini görürken, dolar karşısında da değer kaybederek 1 \$ = 34.3 ruble seviyesini görmüştür.

Öte yandan, OECD tarafından yeni yılın ikinci haftasında yapılan açıklamayla Rusya ekonomisinin büyümeye devam ettiği ancak yapısal reformların geciktirilmemesi uyarısında bulunmaktadır.

Hazır giyim, deri ve tekstil ürünleri ihracatımız açısından önemli bir pazar olan Rusya ekonomisinde 2014 yılında iç pazardaki canlılığın kısmen devam etmesi beklenirken, olası bir küresel ekonomik krizde petrol fiyatlarının düşmesi durumunda gelirlerinin büyük bölümü petrole bağlı olan Rusya ekonomisinin orta ve uzun vadede düşük de olsa sıkıntıya girme olasılığı da mevcuttur. Nitekim Rusya Devlet Başkanı Putin'in de derinleşen küresel ekonomik krizin petrol ihracatçısı Rusya'yı 2014 yılında daha çok etkileyebileceğini vurgulayarak ekonomi yönetiminden gerekli tedbirleri almasını istediği belirtilmektedir.

Diğer BDT Ülkeleri

BDT ülkeleri arasında birçok ihracat sektörü açısından potansiyel vaadeden pazarlar arasında yeralan Kazakistan ekonomisi büyük oranda petrol ve doğalgaz ihracatına bağımlı bir hammadde ekonomisi olup, ekonomideki performansı petrol fiyatlarına paralel gelişmektedir. Dünya Bankası verilerine göre Kazakistan'da kişi başına düşen gelir resmi verilere göre 10 bin doları aşmış olup, Orta Asya ülkeleri arasında gelir büyüklüğü açısından lider konumundadır. Son yıllarda ekonominin istikrarlı bir şekilde büyümesi ve yabancı yatırımların artması halka adil bir gelir dağılımı sağlamamakla birlikte yoksulluk azalmaktadır.

Güncel verilere göre Kazak ekonomisi 2013 yılında % 5 oranında büyürken, 2014 yılı için büyüme oranı % 5,2 olarak öngörülmektedir.

Ülkede işsizlik oranı da % 5 – 5,5 aralığında gayet düşük bir seviyededir.

BDT üyeleri arasında diğer önemli bir ülke olan Ukrayna'da ise, önceki yıllara göre nispeten daha istikrarlı seyreden siyasi ortam, yerini 2013 yılının son döneminden beri devam eden gösteriler ve siyasi gerilime bırakmıştır. Ukrayna Hükümeti, İşbirliği Anlaşması imzalamaktan son anda vazgeçtiği AB ile Kazakistan ve Belarus'un da dahil olduğu Gümrük Birliğine girmesi için baskı yapan Rusya'nın arasında kalırken, ülke ekonomisinin önemli bir kısmının kayıtdışı ekonomiden oluşması en ciddi sorunlardan biri olarak devam etmektedir.

Güncel verilere göre 2013 yılında % 0,4 büyüdüğü tahmin edilen Ukrayna ekonomisinin son siyasi olaylar çerçevesinde revize edilmemesi durumunda 2014 yılında % 1,5 büyümesi öngörülmektedir.

Bölgenin diğer önemli ülkesi ve ihracat pazarlarımızdan olan Beyaz Rusya (Belarus) ekonomisinin 2013 yılında % 2,1 oranında büyüdüğü tahmin edilirken, 2014 yılı için ise % 2,5 oranında bir büyüme öngörülmektedir.

2013 yılında yıllık % 17,5 seviyesine kadar yükselen enflasyon, ekonominin en ciddi sorunu olmaya devam ederken, enflasyon oranının 2014 yılında % 15'in altına gerilemesi hedeflenmektedir.

Bilindiği gibi Beyaz Rusya ekonomisi ve dış ticaret açısından büyük ölçüde

Rusya'ya bağımlı olup, Beyaz Rusya, Rusya ve Kazakistan arasında kurulan gümrük birliği de 2012 yılının Ocak ayından beri yürürlüktedir.

Ortadoğu Ekonomileri

Başta Suriye'de devam eden iç savaş ve Mısır'da düşmeyen siyasi gerilim olmak üzere Ortadoğu'da sıcak gündem bu dönemde de devam ederken, Türkiye ihracatı ve ekonomisi de bu olumsuz atmosferden etkilenmeye devam etmektedir.

Uluslararası yaptırımlar ve iç savaş nedeniyle 2012 yılında % 10'un üzerinde bir oranda küçüldüğü tahmin edilen Suriye ekonomisinin, iç savaşın şiddetinin daha da artmasıyla birlikte 2013 yılında çökme noktasına yaklaştığı öngörülmekte ve iç savaş nedeniyle ülkenin altyapısı da büyük ölçüde tahrip olmuş durumdadır.

Başta tekstil ve hammaddeleri olmak üzere ihracat sektörlerimizin önemli bir pazarı olan Ortadoğu ülke grubundaki Suriye tarafından Serbest Ticaret Anlaşması'nın askıya alınması ve Türkiye'den yapılan ihracatlarda % 30 oranında ek gümrük vergisi uygulanması sonucunda genel ihracatın yanı sıra geçmiş dönemlerde en fazla sektörel ihracatımızın olduğu tekstil ve hammaddeleri ihracatı dibe vurduğu 2012 yılının ardından 2013 yılında % 44,2 artışla 44,3 milyon dolar olurken, hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı ise aynı dönemde % 277 artışla 40,9 milyon dolara ulaşmıştır.

Özellikle tekstil ve hammaddeleri ihracatımızda başlıca pazarlardan olan İran, son yıllarda ABD'nin öncülük ettiği mali ve ekonomik yaptırımlar nedeniyle sıkıntılı bir süreçten geçerken, İran'da Cumhurbaşkanlığına Ruhani'nin seçilmesi sonrasındaki süreçte başlayan ABD-İran yakınlaşmasının yanı sıra BM ile İran arasında 2013 yılının Kasım ayında varılan anlaşma, İran'a uygulanan ekonomik ambargonun azaltılması açısından büyük önem taşımaktadır. Anlaşma kapsamında, İran'ın petrokimya ihracatı, otomotiv sanayii, altın ticareti ve diğer değerli metallerine uygulanan ambargoların askıya alınacağı belirtilmektedir.

İran'ın nükleer faaliyetlerinin bir kısmını askıya aldığı açıklamasının ardından Avrupa Birliği, İran'a yönelik bir dizi ekonomik yaptırımı durdurma kararı alırken, Kasım ayında yapılan uluslararası ara bir anlaşmaya uygun olarak AB'nin askıya aldığı yaptırımlar petrokimya ürünleri, altın ticareti, değerli metaller ve mali transferleri ilgilendirirken, yaptırımların kısmen ortadan kalkacak olmasıyla olumlu adımların atılacağını düşünen Türk ihracat sektörü, İran'ı değerlendirilmesi gereken büyük pazar olarak görmektedir.

Diğer yandan, İran ekonomisinin ağırlaşan yaptırımlar nedeniyle 2010 yılından beri 90 milyar dolar zarara uğradığı belirtilmektedir. İran'ın yaptırımlar nedeniyle 2012 yılında % 1,5 düzeyinde küçüldüğü belirtilirken, işsizlik oranının ise % 20'ye yaklaştığı tahmin edilmektedir. İran

ekonomisinin 2013 yılında da % 1,5 oranında daraldığı tahmin edilmektedir.

Ortadoğu pazarının önemli ülkelerinden ve Türkiye'nin yükselen ihracat pazarı Irak ekonomisinin 2013 yılında % 3,7 oranında büyüdüğü tahmin edilirken, 2014 yılında ise % 6,3 oranında büyüme beklenmektedir.

30 milyona yakın nüfusu ve gelecekte artması beklenen petrol gelirleri sayesinde özellikle ayakkabı, halı ve konfeksiyon sektörlerimiz için gittikçe büyüyen pazar haline gelen Irak'ın önemi ihracat sektörlerimiz açısından giderek daha da artmakta ve Kuzey Irak'ta bir çok Türk hazır giyim firması mağaza açmaktadır.

Öte yandan, yabancı petrol şirketlerinin Irak'ta petrol üretmeye başlamasıyla birlikte petrol ihracatının artması, buna paralel ülkenin mali durumunun düzelmesi ve büyümenin devam etmesi beklenmektedir. Halen milli gelirin büyük bölümü petrol ihracatından sağlanmaktadır. Güncel tahminlere göre Irak 2035'e kadar petrol ihracatından yıllık ortalama 200 milyar dolar olmak üzere toplam yaklaşık 5 trilyon dolarlık bir gelir beklenmektedir.

Dünyanın başlıca petrol ihracatçılarından ve Ortadoğu'nun en zengin ekonomisi olan Suudi Arabistan'da, ülkenin GSYH'sinin 600 milyar doları aştığı hesaplanırken, satın alma paritesine göre kişi başına gelir ise 25 bin dolar seviyesinde bulunmaktadır. Güncel verilere göre Suudi Arabistan'ın 2013 yılında % 3,6 oranında büyüdüğü tahmin edilirken, 2014 yılında ise % 4'ün üzerinde bir oranda büyüme beklenmektedir.

Türkiye Ekonomisi: İhracat Yavaşlıyor

Türkiye ekonomisinde 2013 yılında genel olarak değişken ve dalgalı küresel ortama uyum çabalarıyla birlikte genel olarak beklentilerin üzerinde bir büyüme sağlanırken, 2014 yılının ise ABD odaklı küresel sermaye hareketlerine ve iç-dış siyasi istikrara da bağlı olarak daha zor geçebileceği öngörülmektedir. Yine Merkez Bankası tarafından sıkı para politikası ve bireysel kredilere yönelik alınan tedbirlerin iç tüketimi olumsuz etkilemesi de beklenmektedir. 2013 yılının ilk çeyrek döneminde % 3, ikinci çeyrek döneminde ise % 4,5 oranında büyüyen Türkiye ekonomisinin, yılın 3. çeyrek döneminde ise beklentilerin üzerine çıkarak % 4,4 büyüdüğü açıklanmıştır. Böylece 2012 yılında ivme kaybeden büyüme eğilimi, 2013 yılının ikinci ve üçüncü çeyrek dönemlerinde yeniden yükselişe geçmiş olup, GSYH yıllık bazda 2011 yılının son çeyrek döneminden beri en hızlı artışını 2013'ün 2. ve 3. çeyrek dönemlerde kaydetmiştir. 2012 yılında sadece net ihracatın katkısıyla sınırlı büyüyen ekonomi, 2013 yılında ise daha çok iç talepte yaşanan artış ile kamu harcamalarındaki artış sayesinde büyümektedir. Bu çerçevede, yurt içi talepte artışa bağlı olarak 2013 yılının ilk çeyreğinden itibaren iç tüketime dayalı bir büyüme performansı sergileyen Türkiye ekonomisinde ikinci çeyrekte hız kazanan tüketim harcamalarının 3. çeyrekte bir nebze ivme kaybettiği görülürken, özel

sektörün yatırım harcamaları bu dönemde de artmaya devam etmiştir. Bu çerçevede, sabit fiyatlarla hanehalklarının yurt içi tüketim harcamaları 3. çeyrek dönemde % 5,1 artarak büyüme oranını yukarı taşımıştır.

Son olarak Ocak ayında güncellenen IMF verilerine göre Türkiye ekonomisinin 2013 yılında % 3,8 oranında büyüdüğü, 2014 yılında ise % 3,5 büyüyeceği tahmin edilirken, raporda IMF ekonomi yönetiminin daha sıkı bir mali ve parasal politika uygulaması tavsiyesinde bulunmaktadır.

İhracat sektörlerimizi yakından ilgilendiren döviz kurlarıyla ilgili olarak 2013 yılını 1 \$ = 2,13 TL ve 1 € = 2,94 ortalama değerleriyle kapatan Türk Lirası, ABD kaynaklı sermaye hareketi algılarına da bağlı olarak Ocak ayı boyunca dolar ve euro karşısında değer kaybetmiş bulunmaktadır. İhracat sektörlerimizi yakından ilgilendiren dolar / euro paritesi ise 1,37 € / \$ seviyelerinde seyretmektedir. Yeni yılın ilk ayında gerçekleşen TL'deki değer kaybı genel ekonominin istikrarı kadar ihracat sektörlerini de endişelendirmektedir nitekim döviz kurlarındaki hızlı iniş-çıkışlar ihracat sektörlerine yarardan çok zarar vermekte, kurların istikrarlı seyri ise ihracatın rekabet gücü açısından faydalı olmaktadır.

Öte yandan Ocak ayında kurlarda yaşanan hızlı artış ile faizlerde artış baskısı sonucunda kredi ve yatırım maliyetlerinin artarak bankaların kredi musluklarını kısması ve reel sektörün de yatırım iştahının azalmasından, bunun sonucu olarak ta işsizlik oranlarında önümüzdeki aylarda yükseliş olmasından endişe edilmektedir.

Ekonominin lokomotifi olan ihracat 2013 yılında yavaşlayarak TİM ihracat kayıt verilerine göre geçen yıla kıyasla % 0 artışla 151,7 milyar dolarda kalırken, başlıca ihracat pazarlarımızın yer aldığı AB'deki daralma ve bölge ülkelerindeki siyasi gerilimin 2014 yılında da ihracatı olumsuz yönde etkilemesi beklenmektedir.

Öte yandan, 2012 yılında ithalatın hız kesmesiyle azalan dış ticaret açığında, 2013 yılının ilk 11 aylık döneminde yeniden artışa geçen iç talebin de etkisiyle kısmi bir yükseliş söz konusudur. TÜİK verilerine göre Türkiye genel ihracatı 2013 yılının ilk 11 aylık döneminde % 0,8 düşüşle 138,7 milyar dolar olarak kaydedilirken, ithalat ise aynı dönemde % 3,6 artışla 228,5 milyar dolara yükselmiştir. Bu sonuçlara göre yılın ilk 11 aylık döneminde dış ticaret açığı % 16,8 artışla 89,8 milyar dolara yükselmiş ve ihracatın ithalatı karşılama oranı geçen yılın aynı döneminde % 64,5 iken, bu yılın Ocak-Kasım döneminde ise % 60,7'ye gerilemiştir.

Sanayi üretiminde yılın son çeyreğinde karışık sinyaller alınmaktadır Nitekim TÜİK sanayi üretim endeksine göre imalat sanayii endeksi bir önceki yılın aynı dönemine göre Eylül ayında % 8 artış gösterirken, Ekim ayında ancak % 0,9 artmış, Kasım ayında ise % 5,6 artmış bulunmaktadır.

Merkez Bankası tarafından açıklanan kapasite kullanım verilerine göre ise imalat sanayii kapasite kullanım oranı 2013 yılı Ekim ayında geçen yılın aynı

ayına göre % 1,5 artışla % 76,4'e yükselirken, Kasım ayında % 1,6 artışla % 75,6'ya yükselmiş, Aralık ayında ise % 2,4 artışla % 76 olarak kaydedilmiştir.

Öte yandan, TÜİK tarafından açıklanan verilere göre işsizlik oranı 2013 yılı Ağustos ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 1 artarak % 9,8'e yükselirken, Eylül ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 0,8 artarak % 9,9'la son 6 ayın en yüksek seviyesine yükselmiş, Ekim ayında ise geçen yılın aynı dönemine göre % 0,6 artarak % 9,7 seviyesinde kaydedilmiştir.

Ekonomiyi ilgilendiren diğer önemli bir gösterge olan enflasyon verilerinde ise Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) 2013 yılı genelinde % 7,4 artış gösterirken, Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) ise aynı dönemde % 7 artış göstermiştir.

Öte yandan, yükseliş trendine giren kur ve enflasyon hareketlerine karşın faiz artırımına gidebileceği belirtilen Merkez Bankası, yeni yılın ilk ayında yapılan Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında % 4,5 olan politika faizini değiştirmeyen, toplantıda ek parasal sıkılaştırma (EPS) uygulanması gerekli görülen günlerde, bankalararası piyasadaki faizlerin % 7,75 (marjinal fonlama oranı) yerine % 9 civarında oluşmasının kararlaştırılması örtülü faiz artırımını olarak ta değerlendirilmektedir.

II. 2013 YILINDA GENEL OLARAK TÜRKİYE İHRACATI

Türkiye Genel İhracatı Çok Küçük Bir Oranda Arttı: %0,01

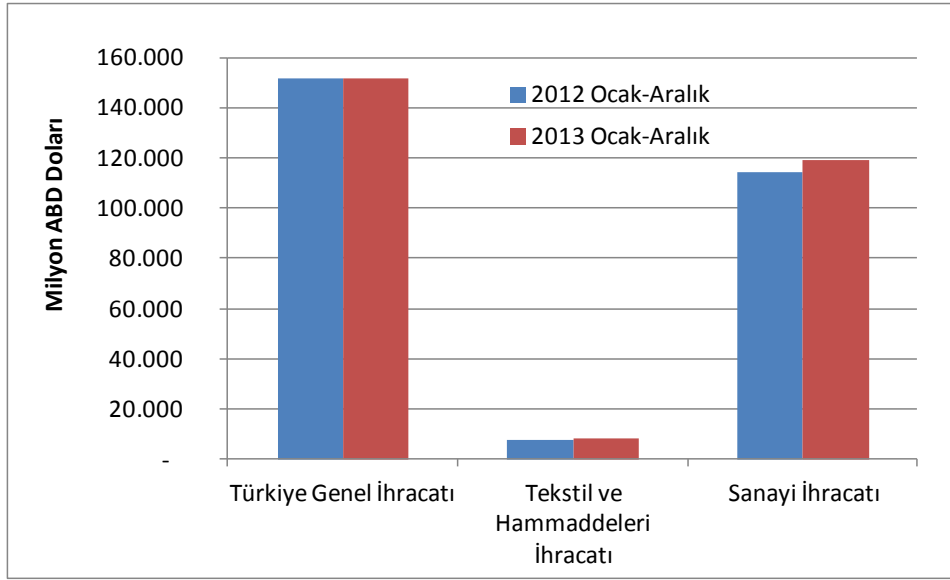
Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından açıklanan verilere göre, 2013 yılında Türkiye genel ihracatı 151,7 milyar dolar olmuştur. 2012 yılının aynı dönemine kıyasla ihracat artışı %0,01 (onbinde bir) olarak hesaplanmaktadır.

Türkiye sanayi ihracatı ise 2013 yılında %4,2 artış ile 119 milyar dolara ulaşmıştır.

Tekstil İhracatında Artış %7

2013 yılında Türkiye'den 8,4 milyar dolar değerinde tekstil ihracatı yapılmıştır. 2012 yılına kıyasla ihracat %7 oranında artmıştır.

Genel İhracat Performansı İçinde			
Tekstil ve Hammaddeleri İhracatının Payı			
Birim: 1000 \$			
	2012 Ocak - Aralık	2013 Ocak - Aralık	2013/12 Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	151.695.192	151.707.002	0,01
Tekstil ve Hammaddeleri İhracatı	7.839.144	8.391.398	7,0
Teks.ve Hammaddeleri İhracatının Payı %	5,2	5,5	
Sanayi İhracatı	114.226.873	119.048.130	4,2
Teks.ve Hammaddeler İhracatının Sanayi İhracatındaki Payı %	6,9	7,0	
Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları			

Türkiye genel ihracatının yalnızca %0,01 oranında arttığı gözönüne alındığında, Tekstil sektöründe elde edilen %7 oranındaki ihracat artışı sonucu, tekstil ihracatının genel ihracattaki payı 2012 yılında %5,2 iken, 2013 yılında %5,5 seviyesine yükseldiği hesaplanmaktadır.

Paralel şekilde, tekstil ihracatında kaydedilen daha yüksek oranlı artış sonucu, tekstil ihracatının Türkiye'nin sanayi ürünleri ihracatı içerisindeki payı da %6,9 düzeyinden %7 düzeyine çıkmıştır.

Dolayısıyla, 2013 yılı genelinde tekstil sektörünün, hem hemen hemen yerinde sayan genel ihracattan hem de %4,2 artış kaydeden sanayi ihracatından daha iyi bir ihracat performansı gösterdiği görülmektedir.

Ocak-Aralık 2013 döneminde tekstil ve konfeksiyon sektörü birlikte değerlendirildiğinde, toplam 25,8 milyar dolarlık toplam ihracat rakamı ile Türkiye'de en fazla ihracat yapan bir numaralı sektör konumundadır. Otomotiv sektörü 21,3 milyar dolar ile en fazla ihracat gerçekleştiren ikinci sektör olurken, kimyevi maddeler ve mamulleri sektörü ise 17,4 milyar dolar ihracat ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Aylar İtibariyle Tekstil İhracatı

2013 yılı genelinde ay ay tekstil ihracatının seyri incelendiğinde, ihracatın devamlı arttığı ancak ivmesinin dalgalı bir seyirle küçülmekte olduğu görülmektedir. Yılın ilk ayında %17,1 olan artış oranı, Şubat ayında %2,7'ye gerilemiş, Mart ayında %2,1 olarak daha da küçülmüş, Nisan ayında ise tekrar ivmesini arttırarak %8,9 olarak kayda geçmiştir. Mayıs ayında da tekstil ihracatındaki artış ivme kazanarak devam etmiş ve aylık ihracatın artış oranı %10,1'e yükselmiştir. Haziran ayında ise ihracat artış oranında yine küçülme görülmüş ve oran %1,6'ya kadar inmiştir. Bununla beraber

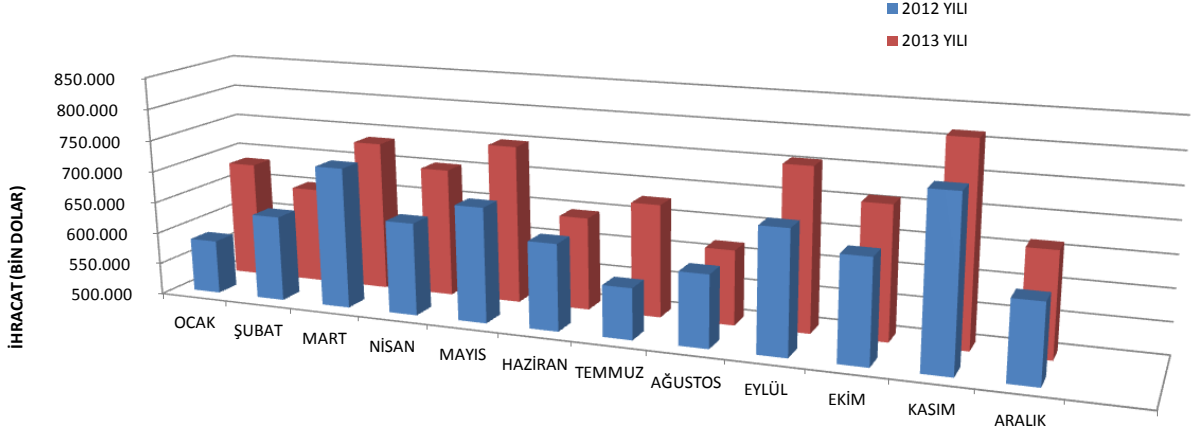
Temmuz ayında artış oranı %16,8'e yükselmiştir. Ancak, Ağustos ayında ihracat artışı tekrar küçülerek %0,8 oranına gerilemiştir. Eylül ayında ise tekstil sektörü ihracat artış oranı tekrar ivmesini arttırarak %9,2'ye yükselmiştir. Ekim ayında da tekstil sektörü ihracat artış oranı biraz küçülerek %7,1 olmuştur. Tekstil ihracatının artışıdaki küçülme ivmesi onbirinci ay olan Kasım ayında devam etmiş ve artış oranı %6,5 olarak kayda geçmiştir. 2013 yılının son ayı olan Aralık ayında da artış sürmüş ve oran %6,5 olarak sabit kalmıştır.

Aylar itibariyle tekstil ihracatının seyrini gösteren bir tablo ve izleyen grafikler aşağıda verilmektedir.

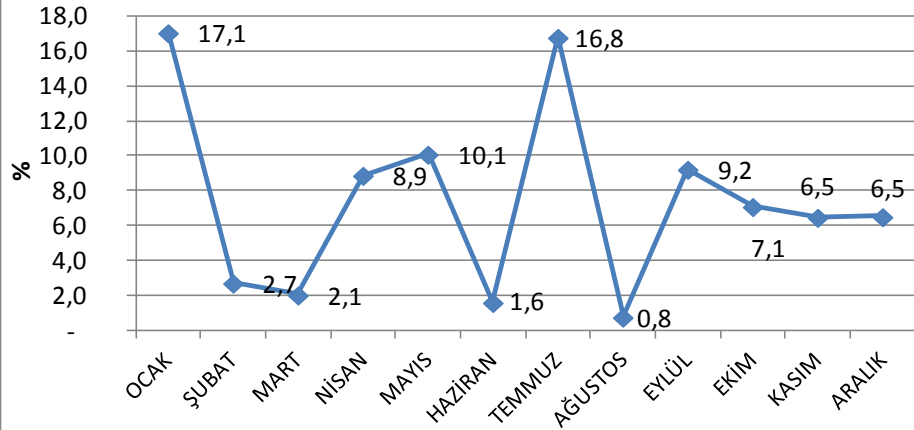
AYLAR İTİBARIYLA TEKSTİL İHRACATI					
2011 - 2012 - 2013					
<i>Birim: 1.000 ABD \$</i>					
AYLAR	2011	2012	DEĞİŞİM %	2013	DEĞİŞİM %
OCAK	606.911	585.013	-3,6	684.783	17,1
ŞUBAT	627.617	634.984	1,2	652.337	2,7
MART	733.006	722.337	-1,5	737.151	2,1
NİSAN	757.105	645.851	-14,7	703.306	8,9
MAYIS	695.638	680.937	-2,1	749.739	10,1
HAZİRAN	675.633	635.965	-5,9	646.298	1,6
TEMMUZ	623.638	580.093	-7,0	677.474	16,8
AĞUSTOS	615.510	612.906	-0,4	617.720	0,8
EYLÜL	628.031	692.139	10,2	756.109	9,2
EKİM	700.077	661.872	-5,5	708.941	7,1
KASIM	631.582	764.880	21,1	814.555	6,5
ARALIK	650.598	622.388	-4,3	663.029	6,5

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

TÜRKİYE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI

AYLIK BAZDA TEKSTİL SEKTÖRÜ İHRACAT ARTIŞ ORANI 2013

III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT

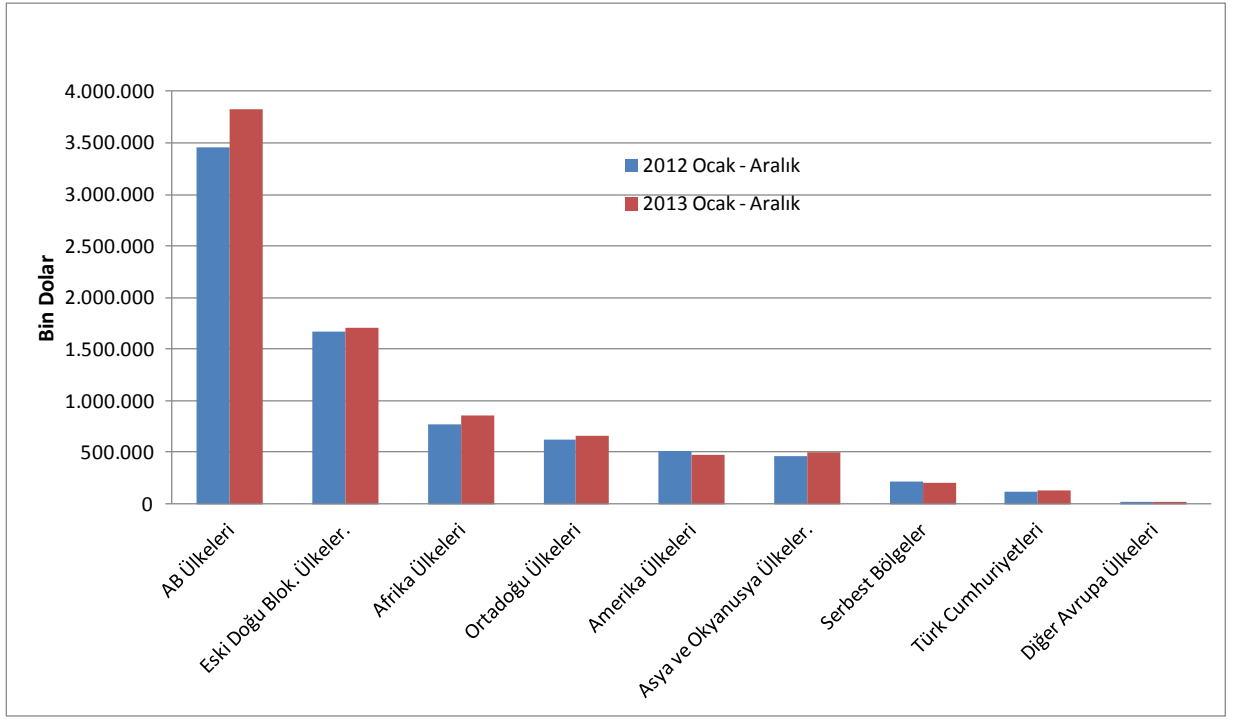
En Büyük Tekstil İhracat Pazarı AB Ülkeleri

Ocak-Aralık 2013 döneminde AB ülkeleri, Eski Doğu Bloku Ülkeleri, Ortadoğu Ülkeleri, Afrika Ülkeleri, Amerika Ülkeleri, Asya ve Okyanusya Ülkeleri, Serbest Bölgeler, Türk Cumhuriyetleri ve Diğer Avrupa Ülkeleri olarak sıralanan ülke gruplarına yönelik tekstil ihracatının detayı aşağıda verilmektedir.

2013 yılında Türkiye'den Amerika ülkelerine ve Serbest Bölgeler'e yapılan tekstil ihracatında sırasıyla %6,4 ve %4,6 oranlarında düşüş görülmüştür. Diğer yandan, AB ülkeleri, Eski Doğu Bloku ülkeleri, Afrika ülkeleri, Ortadoğu ülkeleri, Asya ve Okyanusya ülkeleri, Türk Cumhuriyetleri ve Diğer Avrupa ülkelerine Türkiye'den yapılan tekstil ihracatında %2,7 ile %25,8 arasında değişen oranlarda artışlar olmuştur.

Ülke Grupları İtibariyle Türkiye Tekstil İhracat Kaydı					
	2012 Ocak - Aralık 1000\$	2012 PAY %	2013 Ocak - Aralık 1000\$	2013 PAY %	DEĞİŞİM %
AB Ülkeleri (27) Toplamı	3.453.550	44,1	3.825.145	45,6	10,8
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Ukrayna, Sırbistan vb)	1.667.347	21,3	1.711.888	20,4	2,7
Afrika Ülkeleri Toplamı (Mısır, Cezayir, Güney Afr. Cum.vb)	764.226	9,7	859.613	10,2	12,5
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (S. Arabistan, İsrail, Kuveyt vb)	624.447	8,0	663.195	7,9	6,2
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb)	505.651	6,5	473.114	5,6	-6,4
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Japonya, ÇHC, Hong Kong, Hindistan vb)	465.873	5,9	498.423	5,9	7,0
Serbest Bölgeler Toplamı	216.221	2,8	206.215	2,5	-4,6
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan vb)	123.210	1,6	130.387	1,6	5,8
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC)	18.620	0,2	23.418	0,3	25,8
Toplam Tekstil İhracat Kaydı	7.839.144	100,0	8.391.398	100,0	7,0
<i>Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları</i>					

En Fazla Tekstil Mamulü İhraç Edilen Ülkeler

Ocak-Aralık 2013 döneminde Türkiye'den en fazla tekstil ve hammaddeleri ihraç edilen ülkeler incelendiğinde, Türkiye'nin en büyük ilk üç pazarının Rusya Federasyonu, İtalya ve Almanya'nın olduğu görülmektedir. Söz konusu ülkeler son yıllarda Türkiye'nin en önemli tekstil pazarları konumundadır.

2013 yılında Türkiye'den Rusya'ya tekstil ve hammaddeleri ihracatı %10,3 oranda düşerek 1 milyar dolara gerilerken, İtalya'ya ihracat %21,4 artışla 837,7 milyon dolara ve Almanya'ya ihracat %8,4 artışla 445,5 milyon dolara yükselmiştir. Bu üç ülkeyi dördüncü sırada 329,8 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Romanya ve beşinci sırada 321,2milyon dolarlık ihracat rakamı ile İngiltere izlemektedir. Rusya, ilk 10 pazar içinde ihracat kaybının yaşandığı tek ülke olmuştur.

ABD, Ukrayna, Bulgaristan, Polonya ve Mısır Türkiye'nin en fazla tekstil ürünü ihraç ettiği ilk on pazarı içerisinde yer alan diğer ülkelerdir. Bu ülkelerin tamamına yönelik tekstil ihracatında %5,8 ile %50,1 arasında değişen oranlarda artışlar olmuştur.

İlk on pazar içinde, en yüksek ihracat artışının görüldüğü pazar %50,1 ile Ukrayna olmuştur.

Ukrayna, daha önceki yıllarda ilk 10 pazar içinde yer almazken, 2013 yılında 7. büyük ihracat pazarı konumuna yükselmiştir.

2013 yılında en fazla tekstil ve hammaddeleri ihracatı yapılan ülkeler aşağıdaki tablodan görülebilir.

TÜRKİYE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI					
EN FAZLA İHRACAT YAPILAN ÜLKELER / \$ SIRALI					
Birim: 1000 \$					
	2012 OCAK - ARALIK	TOPLAM TEKS.'DE PAY %	2013 OCAK - ARALIK	TOPLAM TEKS.'DE PAY %	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU	1.132.846	14,5	1.016.139	12,1	-10,3
İTALYA	690.116	8,8	837.691	10,0	21,4
ALMANYA	411.017	5,2	445.539	5,3	8,4
ROMANYA	281.687	3,6	329.777	3,9	17,1
İNGİLTERE	298.969	3,8	321.167	3,8	7,4
ABD	284.686	3,6	309.359	3,7	8,7
UKRAYNA	205.100	2,6	307.815	3,7	50,1
BULGARİSTAN	264.508	3,4	295.964	3,5	11,9
POLONYA	260.158	3,3	275.240	3,3	5,8
MISIR	230.145	2,9	253.129	3,0	10,0
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	4.059.232	51,8	4.391.820	52,3	8,2
TOPLAM TEKSTİL İHRACATI	7.839.144	100	8.391.398	100	7,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları

AB Ülkeleri

AB Ülkelerine İhracat Artışı, Toplam Tekstil İhracat Artışından Daha Yüksek: %10,8

2013 yılında 27 AB ülkesine yapılan tekstil ihracatı %10,8 artış ile 3,8 milyar dolara yükselmiştir. AB ülkelerine yönelik tekstil ihracatında kaydedilen %10'luk artış neticesinde, bu ülkelere yönelik tekstil ihracatının Türkiye toplam tekstil ihracatından aldığı pay %44,1'den %45,6'ya yükselmiştir.

AB ve Euro Bölgesi'nde yılın son dönemine ait açıklanan veriler de ekonomide toparlanmanın devam ettiğini ve Euro Bölgesi'ndeki resesyonun giderek daha da hafifleyeceği işaret etmektedir.

Türkiye toplam tekstil ihracatının yaklaşık yarısının gerçekleştirildiği AB ülkelerine yapılan tekstil ihracatında kaydedilen %10,8'lik artış, Türkiye'nin

toplam tekstil ihracatını da pozitif yönde etkilemektedir.

İtalya, Almanya, Romanya ve İngiltere En Fazla Tekstil İhraç Edilen AB Ülkeleri

AB ülkelerinden 20 ülkeye yönelik tekstil ihracatı %0,3 ile %52,1 arasında değişen oranlarda artarken, diğer 6 ülkeye yönelik ihracat %0,6 ile %11,7 arasında değişen oranlarda düşmüştür.

AB ülkelerine gerçekleştirilen tekstil ihracatı ile ilgili detaylar, aşağıdaki tabloda verilmektedir.

AB ÜLKELERİNE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI					
2012 - 2013 OCAK - ARALIK					
BİRİM: 1000 \$					
	2012 OCAK - ARALIK	TOPLAM TEKS'DE PAY (%)	2013 OCAK - ARALIK	TOPLAM TEKS'DE PAY (%)	2012 / 2013 DEĞİŞİM (%)
İTALYA	690.116	8,8	837.691	10,0	21,4
ALMANYA	411.017	5,2	445.539	5,3	8,4
ROMANYA	281.687	3,6	329.777	3,9	17,1
İNGİLTERE	298.969	3,8	321.167	3,8	7,4
BULGARİSTAN	264.508	3,4	295.964	3,5	11,9
POLONYA	260.158	3,3	275.240	3,3	5,8
İSPANYA	219.030	2,8	226.088	2,7	3,2
HOLLANDA	138.825	1,8	159.117	1,9	14,6
BELÇİKA	132.776	1,7	153.603	1,8	15,7
FRANSA	149.310	1,9	148.365	1,8	-0,6
YUNANİSTAN	128.753	1,6	133.799	1,6	3,9
PORTEKİZ	127.184	1,6	133.727	1,6	5,1
MACARİSTAN	71.514	0,9	76.436	0,9	6,9
LİTVANYA	53.029	0,7	54.300	0,6	2,4
AVUSTURYA	38.048	0,5	43.131	0,5	13,4
ÇEK CUMHURİYETİ	45.787	0,6	42.724	0,5	-6,7
DANİMARKA	28.419	0,4	28.502	0,3	0,3
SLOVAKYA	22.488	0,3	26.139	0,3	16,2
İSVEÇ	20.631	0,3	19.088	0,2	-7,5
ESTONYA	18.493	0,2	17.579	0,2	-4,9
LETONYA	15.969	0,2	16.530	0,2	3,5
FİNLANDİYA	18.464	0,2	16.306	0,2	-11,7
SLOVENYA	10.542	0,1	13.745	0,2	30,4
İRLANDA	5.161	0,1	7.850	0,1	52,1
LÜKSEMBURG	1.455	0,02	1.531	0,02	5,2
MALTA	1.217	0,02	1.209	0,01	-0,7
DİĞER ÜLKELER	-	-	-	-	-
AB ÜLKELERİ TOPLAMI	3.453.550	44,1	3.825.145	45,6	10,8
TÜRKİYE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI	7.839.144	100,0	8.391.398	100,0	7,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

AB ülke grubunda en çok ihracat gerçekleştirilen ülkeler olan İtalya, Almanya, Romanya, İngiltere, Bulgaristan ve Polonya aynı zamanda dünya genelinde de Türkiye'nin en çok tekstil ihracatı gerçekleştirdiği ilk 10 ülke arasında yer almaktadır.

AB ülkeleri içinde Türk tekstil sektörünün en büyük ihracat pazarı İtalya'dır. 2013 yılında İtalya'ya %21,4 artışla 837,7 milyon dolarlık tekstil ihracatı gerçekleştirilmiştir. İtalya'ya yapılan tekstil ihracatı, toplam tekstil ihracatından %10 oranında pay almaktadır.

Türkiye'nin en önemli pazarlarından bir diğeri olan Almanya'ya yapılan tekstil ihracatı %8,4 oranında artışla 445,5 milyon dolara yükselmiştir. Bu ülkeye yönelik tekstil ihracatının toplam tekstil ihracatındaki payı %5,3 olarak hesaplanmaktadır.

Üçüncü büyük AB pazarı Romanya'ya yönelik ihracat %17,1 artışla 329,8 milyon dolara çıkarırken, İngiltere'ye ihracat %7,4 artışla 321,2 milyon dolara yükselmiştir. Romanya'ya yönelik tekstil ihracatının toplam tekstil ihracatından aldığı pay 3,9, İngiltere'nin payı ise %3,8 olmuştur.

Bu ülke grubunda yer alan diğer önemli pazarlar Bulgaristan, Polonya, İspanya, Hollanda, Belçika ve Fransa olarak sıralanmaktadır. 2013 yılında Bulgaristan'a %11,9 artış ile 296 milyon dolar, Polonya'ya %5,8 artış ile 275,2 milyon dolar, İspanya'ya %3,2 artış ile 226,1 milyon dolar değerinde tekstil mamülü ihraç edilmiştir. Ayrıca, Hollanda'ya %14,6 artışla 159,1 milyon dolar, Belçika'ya %15,7 artışla 153,6 milyon dolar ve Fransa'ya %0,6 düşüşle 148,4 milyon dolar ihracat yapılmıştır.

2013 yılında AB ülkeleri içinde en yüksek oranlı ihracat artışı %52,1 ile İrlanda'ya yönelik ihracatta görülmüştür. Söz konusu artış ile İrlanda'ya 7,9 milyon dolar değerinde tekstil ihraç edilmiştir. En yüksek oranlı ihracat kaybı ise %11,7 düşüşle 16,3 milyon dolarlık tekstil ürünü ihraç edilen Finlandiya'da kaydedilmiştir.

Eski Doğu Bloku Ülkeleri'ne Tekstil İhracatı Artış Oranı %2,7

Eski Doğu Bloku ülkelerine yönelik tekstil ihracatı, 2013 yılında %2,7'lik artışla 1,7 milyar dolara çıkmıştır. Eski Doğu Bloku ülkelerinin Türkiye toplam tekstil ihracatından aldığı pay %20,4 seviyesindedir.

2013 yılının Ocak-Aralık döneminde Eski Doğu Bloku ülke grubunda en çok tekstil ihracatı gerçekleştirilen ülke, aynı zamanda Türkiye'nin en büyük tekstil pazarı olan Rusya Federasyonu'dur. Eski Doğu Bloku ülke grubunda diğer önemli pazarlar Ukrayna, Sırbistan, Beyaz Rusya ve Makedonya olarak sıralanmaktadır.

2013 yılında Rusya Federasyonu'na %10,3 düşüşle 1 milyar dolar değerinde

tekstil ürünü ihraç edilmiştir. Bu düşüşle Rusya Federasyonu'nun Türkiye tekstil ihracatından aldığı pay %14,5'dan %12,1'e gerilemiştir. Rusya Federasyonu son yıllarda Türkiye'nin bir numaralı tekstil ihracat pazarıdır. Ancak, son yıllarda devamlı artış görülen Rusya'ya tekstil ihracatı, 2013 yılının Mart ayından bu yana, aylık bazda devamlı düşmektedir.

Yalnızca tekstil değil diğer ihracat sektörlerimizin en önemli pazarlarından biri olan Rusya'da iç tüketimin yanı sıra sanayi üretiminin de azaldığı belirtilmektedir.

Eski Doğu Bloku ülke grubunda ikinci büyük pazar olan Ukrayna'ya ihracat, %50,1 gibi yüksek bir artışla 307,8 milyon dolara yükselmiştir. Bu artış sonucunda, Ukrayna'nın Türkiye toplam tekstil ihracatından aldığı pay da %2,6'den %3,7'ye çıkmıştır. Ukrayna, 2013 yılında, Türkiye'nin en büyük 50 tekstil ihracat pazarı arasında en yüksek ihracat artışı kaydedilen ülkelerinden biridir.

Sırbistan, söz konusu ülke grubunda üçüncü büyük pazar olup, 2013 yılında bu ülkeye yönelik ihracat %22,9 artışla 108,7 milyon dolara çıkmıştır. Sırbistan'ın toplam tekstil ihracatından aldığı pay %1,3 oranındadır.

Eski Doğu bloku ülke grubunda yalnızca Rusya'ya yönelik tekstil ihracatında %10,3 oranlarında ihracat düşüşü görülmüştür.

Türkiye'den Eski Doğu Bloku Ülkelerine yapılan ihracata ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

ESKİ DOĞU BLOKU ÜLKELERİNE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI					
2012 - 2013 OCAK - ARALIK					
BİRİM: 1000 \$					
	2012 OCAK - ARALIK	TOPLAM TEKS'DE PAY (%)	2013 OCAK - ARALIK	TOPLAM TEKS'DE PAY (%)	2012 / 2013 DEĞİŞİM (%)
RUSYA FEDERASYONU	1.132.846	14,5	1.016.139	12,1	-10,3
UKRAYNA	205.100	2,6	307.815	3,7	50,1
SIRBİSTAN	88.424	1,1	108.689	1,3	22,9
BEYAZ RUSYA	80.236	1,0	81.403	1,0	1,5
MAKEDONYA	39.784	0,5	44.540	0,5	12,0
MOLDAVYA	25.355	0,3	41.180	0,5	62,4
GÜRCİSTAN	30.546	0,4	32.697	0,4	7,0
KOSOVA	19.034	0,2	26.116	0,3	37,2
BOSNA-HERSEK	17.664	0,2	20.864	0,2	18,1
ARNAVUTLUK	17.192	0,2	19.845	0,2	15,4
HIRVATİSTAN	10.362	0,1	12.129	0,1	17,1
ESKİ DOĞU BLOKU ÜLKELERİ TOPLAMI	1.667.347	21,3	1.711.888	20,4	2,7
TÜRKİYE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI	7.839.144	100,0	8.391.398	100,0	7,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Söz konusu ülke grubunda en yüksek oranlı ihracat artışı %62,4 ile Moldovya'ya yönelik ihracatta kaydedilmiştir. Moldovya, 2013 yılında Türkiye'nin en büyük ilk elli pazarı içinde Avrupa Serbest Bölgesi ve Libya'dan sonra en yüksek ihracat artışına ulaşılan üçüncü ülke olarak dikkat çekmektedir. Bu yüksek oranlı artış neticesinde Moldovya'ya yönelik tekstil ihracatı 25,4 milyon dolardan 41,2 milyon dolara yükselmiştir.

Ortadoğu Ülkeleri'ne Tekstil İhracatı %6,2 Arttı

Irak, İran ve İsrail gibi ülkelerin yer aldığı Ortadoğu ülkelerine yönelik tekstil ihracatı 2013 yılında %6,2 oranında artarak 663,2 milyon dolara yükselmiştir. Söz konusu ülke grubunun Türkiye toplam tekstil ihracatından aldığı pay %7,9 oranında olmuştur. Bu ülke grubunda İran ve Bahreyn hariç diğer diğer tüm ülkelerde %8,2 ile %51,4 arasında değişen oranlarda ihracat artışı görülmüştür.

Ortadoğu ülke grubunda en büyük pazar 240,4 milyon dolarlık tekstil ihracatı gerçekleştirilen İran'dır. Bu ülkeye yönelik tekstil ihracatında %11,6 oranında düşüş yaşanmıştır. İran 2012 yılında Türkiye'nin en çok tekstil ihracatı gerçekleştirdi ilk 10 ülke içinde yer alırken, 2013 yılında kaydedilen %11,6 düşüşün etkisiyle en çok ihracat gerçekleştirilen ülkeler arasında 11. sıraya gerilemiştir. Ayrıca, İran'da kaydedilen bu performans kaybı neticesinde, bu ülkenin toplam tekstil ihracatından aldığı pay %3,5'den %2,9'a inmiştir.

İran, son yıllarda ABD'nin öncülük ettiği mali ve ekonomik yaptırımlar nedeniyle sıkıntılı bir süreçten geçmiştir. Bunların yanı sıra, İran'da 2012 yılında yaşanan devalüasyonlar ve bankacılık sisteminde yaşanan ödeme sıkıntıları, Türkiye ile ihracatı olumsuz etkilemiştir.

2013 yılında Ortadoğu ülke grubu içinde ikinci büyük pazar olan İsrail'e ihracat %8,2 oranında artışla 95,5 milyon dolara yükselirken, üçüncü büyük pazar Suudi Arabistan'a yapılan ihracat %17,8 oranında artışla 81,4 milyon dolara çıkmıştır.

İsrail'in toplam tekstil ihracatından aldığı pay %1,1, Suudi Arabistan'ın payı ise %1 olarak hesaplanmaktadır.

Ortadoğu ülke grubunda, oransal olarak en büyük ihracat artışı %51,4 ile Kuveyt'e yönelik ihracatta görülmüş olup, bu ülkeye ihracat 12,9 milyon dolara çıkmıştır. Ayrıca, Irak ve Suriye'ye yönelik ihracatlarda da sırasıyla %35,9 ile %44,2 oranlarında yüksek ihracat artışları görülmüştür.

Türkiye'nin Ortadoğu ülkelerine yönelik ihracatına ilişkin detaylar, izleyen tabloda verilmektedir.

ORTA DOĞU ÜLKELERİNE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI					
2012 - 2013 OCAK - ARALIK					
BİRİM: 1000 \$	2012 OCAK - ARALIK	TOPLAM TEKS'DE PAY (%)	2013 OCAK - ARALIK	TOPLAM TEKS'DE PAY (%)	2012 / 2013 DEĞİŞİM (%)
İRAN	271.898	3,5	240.374	2,9	-11,6
İSRAİL	88.264	1,1	95.540	1,1	8,2
SUUDİ ARABİSTAN	69.071	0,9	81.379	1,0	17,8
IRAK	45.987	0,6	62.508	0,7	35,9
ÜRDÜN	40.984	0,5	44.473	0,5	8,5
SURİYE	30.727	0,4	44.300	0,5	44,2
LÜBNAN	29.312	0,4	34.362	0,4	17,2
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	25.311	0,3	28.000	0,3	10,6
KUVEYT	8.509	0,1	12.886	0,2	51,4
BAHREYN	10.643	0,1	10.562	0,1	-0,8
ORTADOĞU ÜLKELERİ TOPLAMI	624.447	8,0	663.195	7,9	6,2
TÜRKİYE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI	7.839.144	100,0	8.391.398	100,0	7,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Afrika Ülkeleri'ne İhracat %12,5 Oranında Arttı

2013 yılında Afrika ülkelerine gerçekleştirilen tekstil ihracatı, geçen yıla kıyasla %12,5 oranında artarak 859,6 milyon dolara yükselmiştir. Bu ülke grubunda Güney Afrika Cumhuriyeti ve Nijerya hariç diğer tüm ülkelerde %5,4 ile %64,1 arasında değişen oranlarda ihracat artışı görülmektedir.

Ocak-Aralık 2013 döneminde Afrika ülke grubunda en büyük pazar, %10 artışla 253,1 milyon dolarlık tekstil ihracatı gerçekleştirilen Mısır'dır. Mısır'ın toplam ihracattaki payı %3 seviyesindedir. Ayrıca, 2013 yılında Türkiye'nin en çok tekstil ihracatı gerçekleştirdiği ülkeler arasında Mısır 10. sıradadır.

Bu ülke grubunda ikinci en fazla tekstil ihracatı gerçekleştirilen ülke Fas'tır. Fas'a 2013 yılında yapılan tekstil ihracatı %5,4 oranında artarak 218,2 milyon dolara yükselmiştir. Fas'ın Türkiye toplam tekstil ihracatından aldığı pay %2,6 seviyesindedir.

Tunus, %14,7 artış ve 186,5 milyon dolarlık tekstil ihracatı ile üçüncü pazar konumundadır. Bu ülkeler aynı zamanda AB pazarı için önemli hazır giyim tedarikçileridir. Tunus'un Türkiye toplam tekstil ihracatından aldığı pay %2,2'dir.

Afrika ülke grubunda yer alan Libya, %64,1 artış oranı ile en yüksek ihracat artışına ulaşılan ülke olarak dikkat çekmektedir. 2013 yılında Libya'ya ihracat 31,2 milyon dolardan 51,1 milyon dolara yükselmiştir. Libya, Türkiye'nin en çok tekstil ihraç ettiği ilk 50 pazarı arasında yer almaktadır.

Ayrıca, 2013 yılı genelinde Avrupa Serbest Bölgesi'nden sonra en büyük ihracat artışı kaydedilen ülke olarak dikkat çekmektedir.

Güney Afrika Cumhuriyeti, %19,2 oranında ihracat düşüşü ile bu ülke grubunda en yüksek performans kaybı görülen ülke olmuştur. Ayrıca Nijerya'ya yönelik ihracatta da %7,7 oranında performans kaybı yaşanmıştır.

Aşağıdaki tabloda, Türkiye'den Afrika ülkelerine yapılan tekstil ihracatına ilişkin istatistikler verilmektedir.

AFRİKA ÜLKELERİNE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI					
2012 - 2013 OCAK - ARALIK					
BİRİM: 1000 \$	2012 OCAK - ARALIK	TOPLAM TEKS'DE PAY (%)	2013 OCAK - ARALIK	TOPLAM TEKS'DE PAY (%)	2012 / 2012 DEĞİŞİM (%)
MISIR	230.145	2,9	253.129	3,0	10,0
FAS	206.929	2,6	218.200	2,6	5,4
TUNUS	162.617	2,1	186.469	2,2	14,7
CEZAYİR	69.282	0,9	86.411	1,0	24,7
LİBYA	31.151	0,4	51.112	0,6	64,1
GÜNEY AFRİKA CUMHURİ	27.258	0,3	22.022	0,3	-19,2
NIJERYA	10.340	0,1	9.542	0,1	-7,7
AFRİKA ÜLKELERİ TOPLAMI	764.226	9,7	859.613	10,2	12,5
TÜRKİYE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI	7.839.144	100,0	8.391.398	100,0	7,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Amerika Ülkeleri'ne İhracatta Düşüş: %6,4

ABD, Brezilya, Kanada ve Meksika gibi Amerika kıtasında yer alan ülkelerden oluşan Amerika Ülke grubuna yönelik ihracat 2013 yılı genelinde %6,4 oranında azalarak 473,1 milyon dolara gerilemiştir. Söz konusu ülke grubunda, Brezilya hariç diğer ülkelerin tamamında %0,3 ile %14,2 arasında değişen oranlarda ihracat artışı görülmüştür. ABD ve Meksika'ya yönelik ihracatta kaydedilen %8,7 ve %14,2'lik artışlar, Amerika ülke grubundaki performans kaybını tolere edememiştir. Sonuç itibarıyla, söz konusu performans kaybı neticesinde Amerika ülkelerinin toplam ihracattan aldığı pay %6,5'ten %5,6'ya gerilemiştir.

Bu ülke grubunun ihracat performansını belirleyen ülkelerin başında ABD gelmektedir. 2013 yılında ABD'ye yapılan ihracat %8,7 oranında artarak 309,4 milyon dolara çıkmıştır. Ayrıca, ABD, Türkiye'nin toplam tekstil ihracatından %3,7 pay almaktadır.

Grubun en fazla tekstil ihracatı yapılan ülkesi olan ABD, aynı zamanda Türkiye'nin en büyük 6. ihracat pazarıdır. ABD, Amerika ülke grubuna yönelik tekstil performansını doğrudan etkilemektedir.

Türkiye'nin ABD pazarında ihracat performansının artmasında, kriz sonrası bu ülkenin ekonomik göstergelerinde ortaya çıkan olumlu tablo ve perakende piyasalarındaki hareketlenmenin büyük etkisi olmuştur.

Amerika ülke grubunda ikinci en fazla ihracat yapılan ülke %47,9 düşüş görülen Brezilya'dır. Bu düşüş oranı ile Brezilya'ya ihracat 131,7 milyon dolardan 68,7 milyon dolara gerilemiştir. Türkiye'nin en çok tekstil ihraç ettiği ilk 50 Pazar içinde oransal en büyük ihracat performans kaybı Brezilya'ya yönelik ihracatta görülmüştür.

Bu gruptaki üçüncü en büyük pazar olan Meksika'ya %14,2'lik artışla 26,8 milyon dolar değerinde tekstil ürünü ihraç edilmiştir.

Amerika ülke grubundaki en büyük ihracat artışına %14,2 ile Meksika'ya yönelik ihracatta ulaşılmıştır.

Türkiye'den Amerika ülkelerine yapılan tekstil ihracatına ilişkin istatistikler, aşağıdaki tabloda verilmektedir.

AMERİKA ÜLKELERİNE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI					
2012 - 2013 OCAK - ARALIK					
BİRİM: 1000 \$	2012 OCAK - ARALIK	TOPLAM TEKS'DE PAY (%)	2013 OCAK - ARALIK	TOPLAM TEKS'DE PAY (%)	2012 / 2013 DEĞİŞİM (%)
ABD	284.686	3,6	309.359	3,7	8,7
BREZİLYA	131.705	1,7	68.654	0,8	-47,9
MEKSİKA	23.497	0,3	26.830	0,3	14,2
KANADA	22.510	0,3	24.416	0,3	8,5
KOLOMBİYA	13.141	0,2	13.179	0,2	0,3
ARJANTİN	8.129	0,1	8.516	0,1	4,7
AMERİKA ÜLKELERİ TOPLAMI	505.651	6,5	473.114	5,6	-6,4
TÜRKİYE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI	7.839.144	100,0	8.391.398	100,0	7,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

ABD'nin Türkiye'den tekstil ithalatı artarken, dünyadan kumaş ithalatında da artış olmuştur. ABD Tekstil ve Konfeksiyon Ofisi (Otexa) verilerine göre, 2013 yılının Ocak-Kasım döneminde ABD'ye 5,4 milyar dolar değerinde kumaş ithalatı yapılmıştır. 2012 yılının aynı dönemine göre ithalatta %2,8 oranında artış olmuştur.

ABD'nin en fazla kumaş ithalatı yaptığı ülkelerin başında Çin, Güney Kore, Kanada, Japonya, Tayvan, İtalya ve Meksika gelmektedir. ABD'nin en büyük kumaş tedarikçisi, toplam kumaş ithalatının %28,7'sini gerçekleştirdiği Çin'dir.

ABD'nin en fazla kumaş tedarikçisinde bulunduğu ilk 10 ülkeden Çin, Tayvan, İtalya, Meksika, Hindistan, Almanya ve Vietnam'dan gerçekleştirdiği kumaş ithalatı %1,5 ile %23,3 arasında değişen oranlarda artmıştır. Bununla beraber, Güney Kore, Kanada ve Japonya yapılan kumaş ithalatı ise %6,8 ile %8,5 arasında değişen oranlarda azalmıştır.

ABD Tekstil ve Konfeksiyon Ofisi (Otexa) verilerine göre, 2013 yılı Ocak-Kasım döneminde ABD'nin Türkiye'den kumaş ithalatı %0,2 oranında artarak 136,7 milyon dolara yükselmiştir. Türkiye, ABD'nin 11. kumaş tedarikçisi konumundadır.

Yine ABD Tekstil ve Konfeksiyon Ofisi (Otexa) verilerine göre, 2013 yılının Ocak-Kasım döneminde ABD tarafından, geçen yılın aynı dönemine kıyasla %1,4 artış ile toplam 1,4 milyar dolar değerinde iplik ithalatı yapılmıştır.

ABD'nin en fazla iplik ithalatı yaptığı ülkelerin başında Kanada, Çin, Meksika, Endonezya, Hindistan ve Güney Kore ve Türkiye gelmektedir.

Türkiye ABD'nin 7. iplik tedarikçisidir. Türkiye'den iplik ithalatı %15,2 oranında artışla 85,4 milyon dolara çıkmıştır.

ABD'nin en fazla iplik tedarikçisinde bulunduğu ilk 10 ülkeden Çin, Meksika, Endonezya, Hindistan, Güney Kore, Türkiye ve İtalya'dan gerçekleştirdiği iplik ithalatı %0,1 ile %23,8 arasında değişen oranlarda artmıştır. Bununla beraber, Kanada, Tayvan ve Almanya'dan yapılan iplik ithalatı ise %2,8 ile %12,3 arasında değişen oranlarda azalmıştır.

Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracatta Artış Oranı %7

Japonya, Çin, Hong Kong, Hindistan gibi ülkelerin yer aldığı Asya ve Okyanusya ülkelerine yönelik ihracat 2013 yılı genelinde %7 oranında artışla 498,4 milyon dolar olmuştur. Söz konusu ülke grubunda elde edilen ihracat artış oranının (%7) , Türkiye geneli tekstil ihracat artışı ile aynı olması (%7) neticesinde Asya ve Okyanusya ülke grubunun Türkiye toplam tekstil ihracatında payı %5,9'da sabit kalmıştır.

Bu grupta en fazla tekstil ihracatı gerçekleştirilen ülkeler Çin, Hong Kong, Hindistan, Vietnam ve Japonya olarak sıralanmaktadır. 2013 yılında Çin'e yönelik tekstil ihracatı %18,8 oranında artışla 196,6 milyon dolara ve Hong Kong'a yönelik ihracat %2 artışla 87,9 milyon dolara yükselirken, Hindistan'a yapılan ihracat da %9,8 oranında artarak 30,5 milyon dolara çıkmıştır.

2013 yılında bu ülke grubundaki en yüksek ihracat artışı %337,5 artış oranı ile Tayvan'a yönelik tekstil ihracatında olmuştur. Bu oldukça yüksek oranlı artış neticesinde Tayvan'a yönelik tekstil ihracatı 4,4 milyon dolardan 19,1 milyon dolara yükselmiştir.

Bu ülke grubundaki en yüksek ihracat düşüşü ise %53,7 ile Tayland'a yönelik ihracatta görülmüştür. Ayrıca, Endonezya'ya yönelik ihracatta %40,3, Sri Lanka'ya yapılan ihracatta da %36,1 oranında azalma sözkonusudur.

Asya ve Okyanusya bölgesinde ülkeler bazında tekstil ihracat verileri aşağıdaki tablodan izlenebilir.

ASYA VE OKYANUSYA ÜLKELERİNE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI					
2012 - 2013 OCAK - ARALIK					
BİRİM: 1000 \$	2012 OCAK - ARALIK	TOPLAM TEKS'DE PAY (%)	2013 OCAK - ARALIK	TOPLAM TEKS'DE PAY (%)	2012 / 2013 DEĞİŞİM (%)
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	165.433	2,1	196.609	2,3	18,8
HONG KONG	86.188	1,1	87.875	1,0	2,0
HINDİSTAN	27.824	0,4	30.542	0,4	9,8
VIETNAM	18.964	0,2	25.509	0,3	34,5
JAPONYA	20.065	0,3	21.977	0,3	9,5
TAYVAN	4.360	0,1	19.075	0,2	337,5
BANGLADEŞ	23.784	0,3	18.122	0,2	-23,8
PAKİSTAN	13.092	0,2	16.018	0,2	22,4
ENDONEZYA	21.052	0,3	12.574	0,1	-40,3
AVUSTRALYA	12.192	0,2	12.390	0,1	1,6
FİLİPİNLER	11.141	0,1	11.416	0,1	2,5
TAYLAND	22.533	0,3	10.423	0,1	-53,7
SRI LANKA	15.423	0,20	9.862	0,1	-36,1
GÜNEY KORE CUMHURİYE	7.896	0,1	8.703	0,1	10,2
ASYA VE OKYANUSYA ÜLKELERİ TOPLAMI	465.873	5,9	498.423	5,9	7,0
TÜRKİYE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI	7.839.144	100,0	8.391.398	100,0	7,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Serbest Bölgelere İhracatta Performans Kaybı Devam Ediyor, Ancak İvme Azaldı: Düşüş %4,7

2013 yılında Serbest Bölgeler'e gerçekleşen tekstil ihracatı %4,7 oranında azalarak 206,1 milyon dolar olmuştur. Türkiye toplam tekstil ihracatı artarken, Serbest Bölgelere yapılan tekstil ihracatında görülen bu düşüş neticesinde, anılan bölgeye yapılan ihracatın toplam tekstil ihracatındaki payı %2,8'den %2,5'e gerilemiştir.

2013 yılında serbest bölgeler içerisinde en fazla ihracat gerçekleştirilen bölge olan Mersin Serbest Bölge'ye %5,4 düşüşle 67,7 milyon dolarlık tekstil ihracatı yapılmıştır. Ege Serbest Bölge'ye %16,8 düşüşle 31,3 milyon dolarlık tekstil ihracatı yapılırken, Bursa Serbest Bölge'ye %9,2 artışla 26,8 milyon dolar değerinde tekstil ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Bu grupta en büyük ihracat kaybı %32,7 ile AHL Serbest Bölgeye ihracatta yaşanmıştır. Serbest Bölgeler ülke grubundaki en büyük ihracat artışı ise %77,7 ile Avrupa Serbest Bölge'ye yapılan ihracatta elde edilmiştir. Bu artış oranı neticesinde Avrupa Serbest Bölgeye ihracat 15,1 milyondan 26,8 milyona yükselmiştir.

Türkiye'den serbest bölgelere yapılan tekstil ihracatına ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

SERBEST BÖLGELER TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI					
2012 - 2013 OCAK - ARALIK					
BİRİM: 1000 \$	2012 OCAK - ARALIK	TOPLAM TEKS'DE PAY (%)	2013 OCAK - ARALIK	TOPLAM TEKS'DE PAY (%)	2012 / 2013 DEĞİŞİM (%)
MERSİN SERBEST BÖLGE	71.520	0,9	67.664	0,8	-5,4
EGE SERBEST BÖLGE	37.675	0,5	31.336	0,4	-16,8
BURSA SERBEST BÖLG.	24.555	0,3	26.807	0,3	9,2
AVRUPA SERBEST BÖLG.	15.082	0,2	26.801	0,3	77,7
AHL SERBEST BÖLGE	37.164	0,5	25.021	0,3	-32,7
TRAKYA SERBEST BÖLGE	11.050	0,1	9.151	0,1	-17,2
KAYSERİ SERBEST BLG.	5.896	0,1	8.174	0,1	38,6
SERBEST BÖLGELER TOPLAMI	216.156	2,8	206.080	2,5	-4,7
TÜRKİYE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI	7.839.144	100,0	8.391.398	100,0	7,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Türk Cumhuriyetleri'ne İhracat Artışı, Genel İhracat Artışının Altında kaldı: %5,8

2013 yılının Ocak-Aralık döneminde Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan gibi Türk Cumhuriyetlerinin yer aldığı ülke grubuna yapılan tekstil ihracatı %5,8 oranında artarak 130,4 milyon dolar seviyesine çıkmıştır. Türk Cumhuriyetleri'ne yönelik tekstil ihracatının toplam tekstil ihracatından aldığı pay ise %1,6 olmuştur.

Ocak-Aralık 2013 dönemi itibarıyla en fazla ihracat yapılan Türk Cumhuriyetleri Özbekistan, Kırgızistan ve Azerbaycan-Nahçıvan olarak sıralanmaktadır. Özbekistan'a Türkiye'den %12,9 artışla 54 milyon dolar değerinde tekstil ürünü ihraç edilmiştir. Kırgızistan'a yapılan ihracat %40,8 oranında artışla 25,6 milyona yükselirken, Azerbaycan-Nahçıvan'a

yönelik tekstil ihracatı %17,2 artışla 19,1 milyon dolara çıkmıştır.

2013 yılında Türk Cumhuriyetleri ülke grubuna ihracatta en yüksek oranlı performans kaybı %40'düşüş ile Kazakistan'da olmuştur. Ayrıca, Türkmenistan'a yönelik tekstil ihracatı da %6 oranında azalmıştır.

Türkiye'den Türk Cumhuriyetleri ülke grubuna yapılan tekstil ihracatına ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

TÜRK CUMHURİYETLERİ'NE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI					
2012 - 2013 OCAK - ARALIK					
BİRİM: 1000 \$	2012 OCAK - ARALIK	TOPLAM TEKS'DE PAY (%)	2013 OCAK - ARALIK	TOPLAM TEKS'DE PAY (%)	2012 / 2013 DEĞİŞİM (%)
ÖZBEKİSTAN	47.825	0,6	54.010	0,6	12,9
KIRGIZİSTAN	18.151	0,2	25.563	0,3	40,8
AZERBAYCAN-NAHÇİVAN	16.262	0,2	19.065	0,2	17,2
KAZAKİSTAN	25.215	0,3	15.139	0,2	-40,0
TÜRKMENİSTAN	12.633	0,2	11.874	0,1	-6,0
TÜRK CUMHURİYETLERİ TOPLAMI	123.210	1,6	130.387	1,6	5,8
TÜRKİYE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI	7.839.144	100,0	8.391.398	100,0	7,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

En Yüksek Oranlı İhracat Artışı Diğer Avrupa Ülkeleri'nde: %25,8

İsviçre, KKTC ve Norveç'in gruplandırıldığı diğer Avrupa ülkeleri grubuna yönelik tekstil ihracatı, 2013 yılında %25,8 artışla 23,4 milyon dolar olmuştur. Söz konusu ülke grubunun toplam tekstil ihracatından aldığı pay %0,3 seviyesindedir.

Diğer Avrupa ülke grubunun en fazla ihracat yapılan ülkeleri İsviçre, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Norveç'tir. Bu ülkelere İsviçre'ye %53,1 artışla 14,9 milyon dolar değerinde ihracat yapılırken, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne %14,2 artışla 5,9 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Norveç'e ihracat ise %30,6 düşüşle 2,5 milyon dolar olmuştur.

Türkiye'den diğer Avrupa ülkelerine yapılan tekstil ihracatına ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

DİĞER AVRUPA ÜLKELERİNE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI**2012 - 2013 OCAK - ARALIK**

BİRİM: 1000 \$

	2012 OCAK - ARALIK	TOPLAM TEKS'DE PAY (%)	2013 OCAK - ARALIK	TOPLAM TEKS'DE PAY (%)	2012 / 2013 DEĞİŞİM (%)
İSVİÇRE	9.713	0,1	14.875	0,2	53,1
KKTC	5.207	0,1	5.946	0,1	14,2
NORVEÇ	3.583	0,0	2.487	0,0	-30,6
DİĞER AVRUPA ÜLKELERİ TOPLAMI	18.620	0,2	23.418	0,3	25,8
TÜRKİYE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI	7.839.144	100,0	8.391.398	100,0	7,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

IV. BAŞLICA ÜRÜNLER VE ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA TEKSTİL İHRACATI

Elyaf Haric, Diğer Tüm Ürün Gruplarında İhracat Artıyor

2013 yılında elyaf, iplik, dokuma kumaş, örme kumaş ve dokusuz yüzeyler (keçeler ve vatkalar dahil) olarak belirlenen belli başlı tekstil ürün gruplarında ihracat incelendiğinde, elyaf ihracatı hariç diğer tüm ürün gruplarında dolar bazında %6,1 ile %12,3 arasında değişen oranlarda artış olduğu görülmektedir.

2013 yılında, 2012 yılına kıyasla, Türkiye'den %2,4 gibi oldukça küçük oranda bir düşüşle 644,6 milyon dolar değerinde elyaf, %6,1 artışla 1,7 milyar dolar değerinde iplik ve %9 oranında artışla 2,8 milyar dolar değerinde dokuma kumaş ihraç edilmiştir. Diğer önemli ihracat kalemlerinden örme kumaşların ihracatı %6,7 oranında artarak 1,7 milyar dolara yükselirken, dokusuz yüzeylerin ihracatı %12,3 oranında artarak 399,2 milyon dolara ulaşmıştır.

Toplam tekstil ihracatında elyaf ihracatının payı %7,7, iplik ihracatının payı %20,8, dokuma kumaş ihracatının payı %33,8 olarak hesaplanmaktadır. Dokuma kumaşların yanı sıra, konfeksiyon sanayiinin bir diğer temel hammaddesi olan örme kumaşların ihracatının toplam tekstil ihracatındaki payı %20,1 olurken, kullanımları ve dolayısıyla önemleri gün geçtikçe artan dokusuz yüzeylerin payı ise %4,8 olarak kayda alınmıştır.

Temel hammaddeler itibariyle elyaf ihracatı incelendiğinde değer bazında en fazla SSE (suni-sentetik) devamsız liflerin ihraç edildiği görülmektedir. Bu ürünlerin ihracatı %5,4 oranında azalarak 408,2 milyon dolara gerilerken, bir diğer önemli elyaf olan pamuğun ihracatı, %3,4 oranında azalarak 188,5 milyon dolara gerilemiştir. Yün ve ince, kaba hayvan kıllarının ihracatı %44,8 oranında artarak 47,3 milyon dolara yükselmiştir. İpek liflerin ihracatı %42,3 gibi yüksek bir oranda düşerek 388 bin dolara gerilerken, bitkisel lif ihracatı %113,8 gibi oldukça yüksek oranda artışla 235 bin dolara çıkmıştır.

2013 yılında Türkiye'den en fazla ihraç edilen iplik çeşidi, %18,6 artışla 634 milyon dolarlık ihracat yapılan SSE (suni-sentetik) filamentlerden ipliklerdir. Bu ürün grubunda ikinci büyük ihracat kalemi, %0,4 oranında artışla 570,5 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilen SSE devamsız liflerden ipliklerdir. Pamuk iplikleri %0,9 artışla ve 476 milyon dolar ihracat değeri ile üçüncü en fazla ihraç edilen iplik ürün grubudur.

Yün ve kaba – ince hayvan kıllarından ipliklerin ihracatı %12,7 düşüşle 52,7 milyon dolara inerken, bitkisel liften ipliklerin ihracat değeri %41,6 artışla 7,9 milyon dolara yükselmiştir. İpek ipliğinin ihracat değeri ise %25,9 artışla 433 bin dolar olmuştur.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sanayisinin temel hammaddesi dokuma ve örme kumaşlardır. Türkiye'nin gerçekleştirdiği tekstil ihracatının değer olarak yarısını aşan (%53,9) kısmını dokuma ve örme kumaşlar oluşturmaktadır. Dokuma kumaşlar Türkiye'nin en çok ihracat yaptığı tekstil ürünleri içinde birinci sırada yer alırken, örme kumaşlar üçüncü konumdadır.

Pamuklu dokuma kumaşlar, diğer yıllarda olduğu gibi 2013 yılında da en çok ihraç edilen dokuma kumaş türüdür. Bu ürünlerin ihracatı %12 artışla 1,3 milyar dolara yükselmiştir. SSE filament liflerden dokuma kumaşlar en fazla ihraç edilen ikinci dokuma kumaş türü olup, ihracat değeri %10,5 oranında artışla 1,1 milyar dolar olarak kaydedilmiştir. Bu kumaşları %1,8 artış ve 400 milyon dolarlık ihracatla SSE devamsız liflerden dokuma kumaşlar takip etmektedir. Yün ve ince kaba hayvan kılından dokuma kumaşların ihracatı %9,6 düşüşle 93,5 milyon dolar olurken, bitkisel elyaftan dokuma kumaşların ihracatı %1,9 artışla 18,6 milyon dolar olmuştur. İpekli dokuma kumaşların ihracatı %28 artışla 2,5 milyon dolara yükselmiştir.

2013 yılında tekstil sektörünün en fazla ihraç ettiği üçüncü ürün olan örme kumaşların ihracatı %6,7 artışla 1,7 milyar dolara ulaşmıştır. Ocak-Aralık 2013 döneminde en çok ihraç edilen örme kumaş türü %4 artış ve 911,2 milyon dolar ihracat değeri ile diğer örme kumaşlar olmuştur. "Eni 30 cm'yi geçmeyen, elastomerik veya kauçuk iplik içerip eni 30 cm'yi geçen ve geçmeyen örme kumaşlar"ın ihracat değeri ise %7,4 artışla 479,7 milyon dolara ulaşmıştır. Çözümlü örme kumaş ihracatı %22 artışla 226,2 milyon dolar olurken, örme tüylü kumaş ihracatı %5 düşüşle 68,6 milyon dolara gerilemiştir.

Dokusuz yüzeyler, son yıllarda kullanımı artan tekstil ürünlerinden biridir. Özellikle son dönemlerde kişisel hijyene verilen önemin artması, söz konusu ürünün tüketimini ve dolayısıyla üretimini de arttırmıştır. Aynı şekilde teknik kullanımları bulunan vatkalar ve keçelere olan talep de artmaktadır. Türkiye'nin dokusuz yüzeyler (vatkalar ve keçe dahil) ihracatı 2013 yılı genelinde %12,3 artarak 399,2 milyon dolara yükselmiştir.

2013 yılında belli başlı ürün gruplarında tekstil ihracatına ilişkin istatistikî veriler aşağıdaki tablodan görülebilir.

Belli Başlı Ürün Grupları Bazında Tekstil İhracatı
Ocak - Aralık
2012 - 2013

Birim: 1.000 ABD \$

	2012 Ocak - Aralık	2013 Ocak - Aralık	Pay %	2012/2013 Değişim %
Sentetik-Suni Devamsız Lifler	431.549	408.193	4,9	-5,4
Pamuk Lifleri	195.167	188.540	2,2	-3,4
Yün ve İnce-Kaba Hayvan Kılları	32.665	47.286	1	44,8
İpek Lifi	672	388	0,00	-42,3
Bitkisel lifler	110	235	0,003	113,8
Elyaf* İhracatı	660.164	644.642	7,7	-2,4
Sentetik-Suni Filament İplikleri	534.757	633.989	7,6	18,6
Sentetik-Suni Devamsız Liflerden İplikler	567.975	570.529	6,8	0,4
Pamuk İpliği	471.829	476.005	5,7	0,9
Yün ve İnce-Kaba Hayvan Kıllarından İplikler	60.378	52.701	0,6	-12,7
Bitkisel Liften İplik	5.578	7.896	0,1	41,6
İpek İpliği	344	433	0,0	25,9
İplik* İhracatı	1.640.861	1.741.553	20,8	6,1
Pamuklu Dokuma Kumaş	1.126.413	1.261.698	15,0	12,0
Sentetik-Suni Filament İpliklerinden Dokuma Kumaş	956.032	1.056.462	12,6	10,5
Sentetik-Suni Devamsız Lif. İpliklerden Dokuma Kumaş	392.873	399.986	4,8	1,8
Yün ve İnce-Kaba Hayvan Kıllarından Dokuma Kumaş	103.486	93.511	1,1	-9,6
Bitkisel Liften Dokuma Kumaş	18.204	18.556	0,2	1,9
İpekli Dokuma Kumaş	1.970	2.522	0,0	28,0
Dokuma Kumaş* İhracatı	2.598.978	2.832.736	33,8	9,0
Diğer Örme Kumaş	875.813	911.238	10,9	4,0
Örme Kumaş (eni 30 cm geçmeyen örme kumaşlar, %5 elastomerik veya kauçuk iplik içeren eni 30 cm geçen ve geçmeyen örme kumaşlar)	446.713	479.723	5,7	7,4
Çözümlü Örme Kumaş	185.333	226.174	2,7	22,0
Örme Tüylü Kumaş	72.215	68.622	0,8	-5,0
Örme Kumaş İhracatı	1.580.074	1.685.758	20,1	6,7
Dokusuz Yüzeyler (non-woven)**	355.415	399.214	4,8	12,3
Diğer Tekstil Ürünleri İhracatı	1.003.652	1.087.495	13,0	8,4
TÜRKİYE TOPLAM TEKSTİL İHRACATI	7.839.144	8.391.398	100,0	7,0

Kaynak : İhracatçı Birlikleri Konsolide Rakamları

*Fasıl 50, 51, 52, 53, 54 ve 55'de yer alan ürünler dikkate alınmıştır.

**Keçeler ve Vatıklar dahildir.

En Çok İplik İhraç Edilen Ülkeler İtalya, İngiltere ve Rusya

Türkiye'nin en büyük iplik ihracat pazarı İtalya'dır. İngiltere, Rusya, Almanya, Belçika ve Portekiz, Türkiye'nin en çok iplik ihraç ettiği diğer ülkeler olarak sıralanmaktadır.

2013 yılında en fazla iplik ihraç edilen ilk 20 ülkenin 15'ine yönelik ihracat %2,1 ile %44,3 arasında değişen oranlarda artarken, diğer 5'ine yapılan ihracat %2,1 ile %51 arasında değişen oranlarda azalmıştır.

En büyük iplik ihracat pazarı olan İtalya'ya 2013 yılınca %12,7 artışla 202,9 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Bu ülkeye yönelik ihracat, toplam tekstil ihracatından %11,7 oranında pay almaktadır.

İkinci en çok iplik ihracat edilen İngiltere'ye yönelik ihracat %2,1 oranında artarak 120,7 milyon dolar olmuştur. Rusya, üçüncü büyük pazar olup %13,1 düşüşle 106,9 milyon dolar değerinde iplik ihracatı yapılmıştır.

Almanya, dördüncü büyük iplik ihracat pazarı olup, bu ülkeye iplik ihracatı %12,5 artışla 99,7 milyon dolara yükselmiştir.

İplik ihracatında beşinci büyük Pazar Belçika'dır. 2013 yılında Belçika'ya %26,8 artışla 99,5 milyon dolar değerinde iplik ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Portekiz, Hollanda, ABD ve Mısır en çok iplik ihracatı gerçekleştirilen diğer pazarlar olarak sıralanmaktadır.

En çok iplik ihracatı gerçekleştirilen ilk 20 pazar içinde en yüksek ihracat artışı %44,3 ile ABD'ye yapılan ihracatta elde edilmiştir. Bu artışla ABD'ye yönelik iplik ihracatı 48,1 milyon dolardan 69,3 milyon dolara yükselmiştir. Yüksek ihracat artışı görülen bir diğer ülke %41,5 artış kaydedilen Fas'tır. Bu ülkeye yönelik iplik ihracatı 19 milyon dolardan 26,8 milyon dolara yükselmiştir.

Oransal olarak iplik ihracatında en fazla performans kaybı %51 ile Brezilya'ya yapılan iplik ihracatında olmuştur. Bu düşüşle Brezilya'ya gerçekleşen iplik ihracatı 115,6 milyon dolardan 56,7 milyon dolara gerilemiştir.

En fazla iplik ihraç edilen ülkelere ait detaylı veriler, izleyen tabloda verilmektedir.

EN FAZLA İPLİK* İHRAC EDİLEN ÜLKELER

Birim: 1.000 \$

ÜLKELER	2012 OCAK-ARALIK	2013 OCAK-ARALIK	% PAY	DEĞİŞİM %
İTALYA	180.140	202.949	11,7	12,7
İNGİLTERE	118.230	120.736	6,9	2,1
RUSYA FEDERASYONU	122.981	106.850	6,1	-13,1
ALMANYA	88.645	99.686	5,7	12,5
BELÇİKA	78.468	99.498	5,7	26,8
PORTEKİZ	94.979	93.022	5,3	-2,1
HOLLANDA	63.334	74.886	4,3	18,2
ABD	48.071	69.347	4,0	44,3
MISIR	59.320	67.388	3,9	13,6
BULGARİSTAN	48.905	62.689	3,6	28,2
BREZİLYA	115.619	56.651	3,3	-51,0
POLONYA	51.562	56.500	3,2	9,6
İSPANYA	45.880	48.522	2,8	5,8
BEYAZ RUSYA	36.526	39.936	2,3	9,3
UKRAYNA	34.500	38.353	2,2	11,2
İRAN	44.017	34.170	2,0	-22,4
FRANSA	25.697	31.007	1,8	20,7
ROMANYA	27.022	28.939	1,7	7,1
FAS	18.957	26.819	1,5	41,5
YUNANİSTAN	26.638	25.677	1,5	-3,6
İLK 20 ÜLKENİN TOPLAM İPLİK* İHRACATI	1.329.491	1.383.624	79,4	4,1
TÜRKİYE TOPLAM İPLİK* İHRACATI	1.640.861	1.741.553	100,0	6,1
İLK 20 ÜLKENİN TOPLAM İPLİK İHRACATINDAKİ PAYI	81,0	79,4		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

*Fasıl 50, 51, 52, 53, 54 ve 55'de yer alan iplikler dikkate alınmıştır.

Türkiye'nin en çok iplik ihracatı gerçekleştirdiği ülke olan İtalya'ya yönelik ihracat ürün bazında detaylı olarak incelendiğinde, söz konusu ülkeye ihraç edilen ipliklerin önemli bir kısmının pamuk iplikleri olduğu görülmektedir. 2013 yılında İtalya'ya 106,1 milyon dolarlık değerinde pamuk ipliği ihraç edilmiştir. Söz konusu ülkeye ihraç edilen bir diğer önemli iplik türü ise SSE (suni-sentetik) devamsız liflerden ipliklerdir. İtalya'ya 60,3 milyon dolar

değerinde SSE devamsız liflerden iplik ihracatı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca İtalya'ya 35,4 milyon dolar değerinde de SSE filamentlerden iplik ihraç edilmiştir.

Türkiye'nin önemli tekstil pazarlarından biri olan İngiltere'ye 62,9 milyon dolar değerinde SSE filamentlerden iplik ihracatı gerçekleştirilmiştir. İngiltere'ye ihraç edilen bir diğer önemli iplik türü ise SSE devamsız liflerden ipliklerdir. Anılan ülkeye 46,4 milyon dolar değerinde SSE devamsız liflerden iplik ihracatı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca İngiltere'ye 5,4 milyon dolar değerinde pamuk ipliği ihraç edilmiştir.

İplik ihracatında bir diğer önemli ülke olan Rusya aynı zamanda Türk tekstil sektörünün bir numaralı pazarıdır. 2013 yılında Rusya'ya 68 milyon dolar ile en çok ihraç edilen iplik türü SSE devamsız liflerden iplikler olmuştur. Ayrıca Rusya'ya 21,1 milyon dolarlık pamuk ipliği ihraç edilmiştir. Anılan ülkeye pamuk ipliği ihracatı ise 11,3 milyon dolar olmuştur.

İplik ihracatında %44,3 ile en yüksek ihracat artışına ulaşılan ABD'ye ürün bazında gerçekleşen ihracat incelendiğinde 43,9 milyon dolar ile en çok SS devamsız liflerden iplik ihraç edildiği görülmektedir. Anılan dönemde ABD'ye yönelik SSE filamentlerden iplik ihracatı da 21,1 milyon dolara ulaşmıştır. Ayrıca, ABD'ye pamuk ipliği ihracatı 1,7 milyon dolar olmuştur.

Türkiye'nin belli başlı iplik türleri bazında en çok ihracat gerçekleştirdiği ülkelere ait detaylı bilgi izleyen tabloda verilmektedir.

BELLİ BAŞLI İPLİK ALT ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA EN ÇOK İHRACAT GERÇEKLEŞTİRİLEN ÜLKELER														
2012-2013 OCAK - ARALIK														
EN FAZLA PAMUK İPLİĞİ İHRAÇ EDİLEN ÜLKELER					EN FAZLA SUNİ-SENTETİK FİLAMANT LİFLERDEN İPLİK İHRAÇ EDİLEN ÜLKELER					EN FAZLA SUNİ-SENTETİK DEVAMSIZ LİFLERDEN İPLİK İHRAÇ EDİLEN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$					Birim: 1.000 \$					Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-ARALIK	2013 OCAK-ARALIK	PAY %	DEĞİŞİM %	ÜLKELER	2012 OCAK-ARALIK	2013 OCAK-ARALIK	PAY %	DEĞİŞİM %	ÜLKELER	2012 OCAK-ARALIK	2013 OCAK-ARALIK	PAY %	DEĞİŞİM %
İTALYA	99.888	106.065	22,3	6,2	BELÇİKA	69.264	92.231	14,5	33,2	RUSYA FEDERASYONU	68.752	67.972	11,9	-1,1
PORTEKİZ	71.152	69.123	14,5	-2,9	İNGİLTERE	57.608	62.927	9,9	9,2	İTALYA	50.191	60.318	10,6	20,2
ALMANYA	33.018	29.695	6,2	-10,1	HOLLANDA	51.461	60.255	9,5	17,1	BREZİLYA	108.216	51.204	9,0	-52,7
POLONYA	26.962	29.268	6,1	8,6	MISIR	36.746	47.056	7,4	28,1	İNGİLTERE	44.639	46.415	8,1	4,0
İSPANYA	25.321	26.229	5,5	3,6	BEYAZ RUSYA	35.038	38.154	6,0	8,9	ABD	31.250	43.940	7,7	40,6
BULGARİSTAN	15.635	24.015	5,0	53,6	İTALYA	27.912	35.355	5,6	26,7	ALMANYA	24.681	36.286	6,4	47,0
RUSYA FEDERASYONU	33.727	21.111	4,4	-37,4	ALMANYA	22.294	25.347	4,0	13,7	BULGARİSTAN	24.316	28.102	4,9	15,6
FRANSA	11.741	15.644	3,3	33,2	ABD	14.536	21.149	3,3	45,5	UKRAYNA	16.280	21.448	3,8	31,7
YUNANİSTAN	15.271	14.605	3,1	-4,4	TAYVAN	1.414	14.930	2,4	955,7	İRAN	21.116	17.202	3,0	-18,5
UKRAYNA	11.063	11.758	2,5	6,3	İRAN	18.886	14.198	2,2	-24,8	ROMANYA	12.418	15.733	2,8	26,7
İLK 10 ÜLKENİN TOPLAM PAMUK İPLİK İHR.	343.778	347.515	73,0	1,1	İLK 10 ÜLKENİN TOPLAM SENT-SUNİ FİL. İPLİK İHR.	335.160	411.604	64,9	22,8	İLK 10 ÜLKENİN TOPLAM SENTETİK-SUNİ DEVAMSIZ LİF. İPLİK İHR.	401.859	388.620	68,1	-3,3
TÜRKİYE TOPLAM PAMUK İPLİĞİ İHRACATI	471.829	476.005	100,0	0,9	TÜRKİYE TOP. SENT-SUNİ FİL. İPLİK İHR.	534.757	633.989	100,0	18,6	TÜRKİYE TOPLAM SENT-SUNİ DEVAMSIZ LİF. İPLİK İHR.	567.975	570.529	100,0	0,4
İLK 10 ÜLKENİN TOPLAM PAMUK İPLİĞİ İHRACATINDAKİ PAYI	72,9	73,0			İLK 10 ÜLKENİN TOPLAM SENT-SUNİ FİL. İHRACATINDAKİ PAYI	62,7	64,9			İLK 10 ÜLKENİN TOPLAM SENT-SUNİ DEVAMSIZ LİF. İPLİK İHRACATINDAKİ PAYI	70,8	68,1		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Konsolidasyon

Dokuma Kumaş İhracatında En Önemli Pazar: Rusya

Türkiye'nin en büyük tekstil ihracat kalemi olan dokuma kumaşların ihracatı 2013 yılında %9 artışla 2,8 milyar dolara ulaşmıştır.

Ocak-Aralık 2013 döneminde en fazla dokuma kumaş ihraç edilen ilk 20 ülkenin 16'sına yönelik dokuma kumaş ihracatında %0,3 ile %92 arasında değişen oranlarda ihracat artışına ulaşılırken, diğer 4 pazarda %1,5 ile %9,1 arasında değişen oranlarda düşüş olmuştur.

En fazla dokuma kumaş ihraç edilen ülkeler sırasıyla Rusya Federasyonu, İtalya, Almanya, Romanya, Tunus ve Fas olarak sıralanmaktadır.

Rusya'ya gerçekleştirilen dokuma kumaş ihracatı %3,1 düşüşle 296,1 milyon dolar olurken, ikinci büyük pazar İtalya'ya ihracat %16,9 artarak 198,2 milyon dolara ve Almanya'ya ihracat %12,2 oranında artarak 190,2 milyon dolara yükselmiştir.

En çok dokuma kumaş ihraç edilen dördüncü sıradaki ülke olan Romanya'ya dokuma kumaş ihracatı %23,5 oranında artışla 161,1 milyon dolara yükselirken, Tunus'a ihracat %12,8 oranında artarak 128,4 milyon dolara yükselmiştir.

Fas, Polonya, İspanya ve ABD, Türkiye'den en çok dokuma kumaş ihraç edilen diğer ülkeler olarak sıralanmaktadır.

En çok dokuma kumaş ihraç edilen ilk 20 pazar içinde oransal olarak en yüksek ihracat artışı Ukrayna'ya ihracatta olmuştur. Bu ülkeye gerçekleşen dokuma kumaş ihracatı %92 ile oldukça yüksek oranda artarak 40,2 milyon dolardan 77,2 milyon dolara yükselmiştir. Ayrıca, %61,9 artış oranı ile Çin'e yönelik dokuma kumaş ihracatında da yüksek artış oranına ulaşılmıştır. Bu yüksek artış oranı neticesinde, Çin' yapılan dokuma kumaş ihracatı 42,8 milyon dolardan 69,3 milyon dolara yükselmiştir.

Oransal olarak dokuma kumaş ihracatında en büyük düşüş %9,1 ile Fas'a yönelik ihracatta görülmüştür. 2013 Ocak-Aralık döneminde Fas'a yapılan dokuma kumaş ihracatı 128,2 milyon dolardan 116,6 milyon dolara gerilemiştir.

En fazla dokuma kumaş ihraç edilen ülkelere ait detaylı istatistikler, izleyen tabloda verilmektedir.

EN FAZLA DOKUMA KUMAŞ* İHRAÇ EDİLEN ÜLKELER

Birim: 1.000 \$

ÜLKELER	2012 OCAK-ARALIK	2013 OCAK-ARALIK	% PAY	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU	305.466	296.102	10,5	-3,1
İTALYA	169.608	198.213	7,0	16,9
ALMANYA	169.473	190.157	6,7	12,2
ROMANYA	130.421	161.104	5,7	23,5
TUNUS	113.838	128.423	4,5	12,8
FAS	128.183	116.556	4,1	-9,1
POLONYA	97.156	107.720	3,8	10,9
İSPANYA	97.592	104.634	3,7	7,2
ABD	90.005	93.607	3,3	4,0
İNGİLTERE	76.179	84.999	3,0	11,6
MISIR	77.854	82.590	2,9	6,1
UKRAYNA	40.198	77.166	2,7	92,0
HONG KONG	73.287	74.559	2,6	1,7
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	42.801	69.292	2,4	61,9
İRAN	72.496	66.805	2,4	-7,8
BULGARİSTAN	59.338	59.530	2,1	0,3
FRANSA	50.519	49.777	1,8	-1,5
MERSİN SERBEST BÖLGE	43.346	46.351	1,6	6,9
MACARİSTAN	37.286	40.203	1,4	7,8
HOLLANDA	32.978	39.386	1,4	19,4
İLK 20 ÜLKENİN TOPLAM İHRACATI	1.908.025	2.087.174	73,7	9,4
TÜRKİYE TOPLAM DOKUMA* KUMAŞ İHRACATI	2.598.978	2.832.736	100,0	9,0
İLK 20 ÜLKENİN TOPLAM DOKUMA* KUMAŞ İHRACATINDAKİ PAYI	73,4	73,7		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

*Fasıl 50, 51, 52, 53, 54 ve 55'de yer alan dokuma kumaşlar dikkate alınmıştır.

Türkiye'nin en büyük dokuma kumaş pazarlarına yapılan ihracat detaylı incelendiğinde Rusya'ya yönelik dokuma kumaş ihracatının önemli bir bölümünü SSE filamentlerden dokuma kumaşların oluşturduğu görülmektedir. Rusya'ya 2013 yılı genelinde %0,5 düşüşle 200,4 milyon dolar değerinde SSE filamentlerden dokuma kumaş ihraç edilmiştir. Rusya'ya yönelik SSE devamsız liflerden dokuma kumaş ihracatı ise 57

milyon dolar değerindedir. Bir diğer önemli dokuma kumaş türü olan pamuklu dokuma kumaşlarda Rusya'ya ihracat değeri 30,7 milyon dolar olmuştur.

İtalya Türkiye'nin hem tekstil hem de dokuma kumaş ihracatında en büyük ikinci pazarı konumundadır. 2013 yılı Ocak-Aralık döneminde İtalya'ya ihraç edilen dokuma kumaşların değer bazında büyük bir kısmı pamuklu dokuma kumaşlardan oluşmaktadır. Söz konusu ülkeye %23,7 artışla 152,8 milyon dolar değerinde pamuklu dokuma kumaş ihraç edilmiştir. İtalya'ya ihraç edilen bir diğer önemli dokuma kumaş türü ise SSE filamentlerden dokuma kumaşlardır. Bu ülkeye 31,2 milyon dolar değerinde SSE filamentlerden dokuma kumaş ihraç edilmiştir. Ayrıca İtalya'ya anılan dönemde 10,7 milyon dolar değerinde SSE devamsız liflerden dokuma kumaş ihraç edilmiştir.

Türkiye'nin önemli tekstil pazarlarından biri olan Almanya'ya 2013 yılında yapılan dokuma kumaş ihracatının 87,9 milyon dolarlık önemli bir kısmını pamuklu dokuma kumaşlar oluşturmaktadır. Ayrıca anılan dönemde, Almanya'ya 58 milyon dolar değerinde SSE filamentlerden dokuma kumaş ve 26,5 milyon dolarlık SSE devamsız liflerden dokuma kumaş ihracatı yapılmıştır.

Dokuma kumaş ihracatında %92 ile en yüksek ihracat artışına ulaşılan Ukrayna'ya ürün bazında gerçekleşen ihracat incelendiğinde en çok SSE filamentlerden dokuma kumaş ihraç edildiği görülmektedir. 2013 yılında Ukrayna'ya SSE filamentlerden dokuma kumaş ihracatının %112,5 artarak 55,1 milyon dolara yükselmesi dikkat çekmektedir. Ayrıca, Ukrayna'ya pamuklu dokuma kumaş ihracatı da %95,9 oranında artarak 13,1 milyon dolara yükselmiştir. Bu ülkeye yönelik SSE devamsız liflerden dokuma kumaş ihracatı ise 7,8 milyon dolara yükselmiştir.

Türkiye'nin belli başlı dokuma kumaş türleri bazında en çok ihracat gerçekleştirdiği ülkelere ait detaylı bilgi, izleyen tabloda verilmektedir.

BELLİ BAŞLI DOKUMA KUMAŞ* ALT ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA EN ÇOK İHRACAT GERÇEKLEŞTİRİLEN ÜLKELER

2012-2013 OCAK - ARALIK

EN FAZLA PAMUKLU DOKUMA KUMAŞ İHRAÇ EDİLEN ÜLKELER					EN FAZLA SUNİ-SENTETİK FİLAMANT LİF. DOKUMA KUMAŞ İHRAÇ EDİLEN ÜLKELER					EN FAZLA SUNİ-SENTETİK DEVAMSIZ LİF. DOKUMA KUMAŞ İHRAÇ EDİLEN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$					Birim: 1.000 \$					Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-ARALIK	2013 OCAK-ARALIK	PAY %	DEĞİŞİM %	ÜLKELER	2012 OCAK-ARALIK	2013 OCAK-ARALIK	PAY %	DEĞİŞİM %	ÜLKELER	2012 OCAK-ARALIK	2013 OCAK-ARALIK	PAY %	DEĞİŞİM %
İTALYA	123.498	152.767	12,1	23,7	RUSYA FEDERASYONU	201.492	200.406	19,0	-0,5	RUSYA FEDERASYONU	54.282	56.992	14,2	5,0
TUNUS	90.639	102.907	8,2	13,5	ALMANYA	49.301	58.008	5,5	17,7	ROMANYA	20.831	27.769	6,9	33,3
ALMANYA	79.304	87.897	7,0	10,8	ROMANYA	43.721	56.360	5,3	28,9	ALMANYA	25.725	26.469	6,6	2,9
FAS	86.344	77.801	6,2	-9,9	UKRAYNA	25.946	55.136	5,2	112,5	İSPANYA	22.619	20.155	5,0	-10,9
ROMANYA	57.010	68.999	5,5	21,0	ABD	44.660	49.242	4,7	10,3	FAS	20.098	19.188	4,8	-4,5
POLONYA	53.059	65.392	5,2	23,2	İNGİLTERE	43.031	46.107	4,4	7,1	İNGİLTERE	13.540	18.939	4,7	39,9
MISIR	57.072	63.864	5,1	11,9	İRAN	48.752	42.359	4,0	-13,1	BULGARİSTAN	15.680	16.775	4,2	7,0
HONG KONG	55.454	63.025	5,0	13,7	İSPANYA	30.204	36.685	3,5	21,5	ÜRDÜN	12.624	12.654	3,2	0,2
İSPANYA	42.542	45.553	3,6	7,1	POLONYA	33.333	34.171	3,2	2,5	MERSİN SERBEST BÖLGE	11.857	12.147	3,0	2,4
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	22.835	42.533	3,4	86,3	İTALYA	30.418	31.201	3,0	2,6	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	8.526	11.650	2,9	36,6
İLK 10 ÜLKENİN TOPLAM PAMUKLU DOK. KUMAŞ İHR.	667.755	770.737	61,1	15,4	İLK 10 ÜLKENİN TOPLAM SUNİ-SENTETİK FİLAMANT İPLİK. DOK. KUMAŞ İHRACATI	550.858	609.677	57,7	10,7	İLK 10 ÜLKENİN TOPLAM SSE DEVAMSIZ LİF. DOK. KUMAŞ İHRACATI	205.782	222.738	55,7	8,2
TÜRKİYE TOPLAM PAMUKLU DOK. KUMAŞ İHRACATI	1.126.413	1.261.698	100,0	12,0	TÜRKİYE TOPLAM SSE FİLAMANT İPLİK. DOK. KUMAŞ İHRACATI	956.032	1.056.462	100,0	10,5	TÜRKİYE TOP. SSE DEVAMSIZ LİF. DOK. KUMAŞ İHRACATI	392.873	399.986	100,0	1,8
İLK 10 ÜLKENİN TOPLAM PAMUKLU DOK. KUMAŞ İHRACATINDAKİ PAYI	59,3	61,1			İLK 10 ÜLKENİN TOPLAM SSE FİLAMANT İPLİK. DOK. KUMAŞ İHRACATINDAKİ PAYI	57,6	57,7			İLK 10 ÜLKENİN TOPLAM SSE DEVAMSIZ LİF. DOK. KUMAŞ İHRACATINDAKİ PAYI	52,4	55,7		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Konsolidasyon

Rusya Federasyonu Örme Kumaş İhracatında En Önemli Pazar

2013 yılında Türkiye'nin örme kumaş ihracatı %6,7 artışla 1,7 milyar dolara yükselmiştir.

Rusya Federasyonu, İtalya, Ukrayna, Bulgaristan ve Romanya en çok örme kumaş ihraç edilen ülkeler olarak sıralanmaktadır.

En çok örme kumaş ihracatı yapılan ilk 20 ülkenin 15'inde ihracat %2,6 ile %110,7 arasında değişen oranlarda artmıştır.

Rusya Federasyonu'na yönelik örme kumaş ihracatı 2013 yılında %23,2 düşüşle 366,3 milyon dolara gerilemiştir. İkinci büyük pazar İtalya'ya gerçekleştirilen örme kumaş ihracatı %28,6 oranında artarak 311,6 milyon dolara çıkarken, Ukrayna'ya ihracat %61,2 ile yüksek bir oranda artarak 115 milyon dolara yükselmiştir.

Ocak-Aralık 2013 döneminde Bulgarsitan'a yapılan örme kumaş ihracatı %11,5 artışla 114,3 milyon dolara çıkarken Romanya'ya yönelik ihracat ise %10,2 artışla 93,9 milyon dolara yükselmiştir.

Yunanistan, Sırbistan ve Fas 2013 yılında en çok örme kumaş ihraç edilen diğer ülkeler olarak sıralanmaktadır. söz konusu ülkelere yönelik örme kumaş ihracatı %9,4 ile %15,7 arasında değişen oranlarda artmıştır.

En fazla örme kumaş ihraç edilen ülkelere ait detaylı veriler izleyen tabloda verilmektedir.

EN FAZLA ÖRME KUMAŞ İHRAÇ EDİLEN ÜLKELER

<i>Birim: 1.000 \$</i>				
ÜLKELER	2012 OCAK-ARALIK	2013 OCAK-ARALIK	% PAY	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU	476.791	366.323	21,7	-23,2
İTALYA	242.287	311.621	18,5	28,6
UKRAYNA	71.361	115.042	6,8	61,2
BULGARİSTAN	102.458	114.270	6,8	11,5
ROMANYA	85.249	93.924	5,6	10,2
YUNANİSTAN	63.114	71.577	4,2	13,4
SİRBİSTAN	42.055	48.651	2,9	15,7
FAS	39.403	43.094	2,6	9,4
İNGİLTERE	27.907	37.373	2,2	33,9
İSRAİL	31.931	36.631	2,2	14,7
ALMANYA	26.826	33.345	2,0	24,3
TUNUS	26.313	33.292	2,0	26,5
CEZAYİR	29.102	29.847	1,8	2,6
POLONYA	29.205	25.736	1,5	-11,9
MISIR	22.980	22.871	1,4	-0,5
FRANSA	23.658	21.302	1,3	-10,0
BEYAZ RUSYA	20.506	20.424	1,2	-0,4
LİTVANYA	17.939	18.420	1,1	2,7
MOLDAVYA	7.820	16.476	1,0	110,7
HOLLANDA	13.610	15.526	0,9	14,1
İLK 20 ÜLKENİN TOPLAM İHRACATI	1.400.517	1.475.745	87,5	5,4
TÜRKİYE TOPLAM ÖRME KUMAŞ İHRACATI	1.580.074	1.685.758	100,0	6,7
İLK 20 ÜLKENİN TOPLAM ÖRME KUMAŞ İHRACATINDAKİ PAYI	88,6	87,5		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

2013 yılında örme kumaş ihracatının en yüksek oranlı artışa ulaşılan ülke %110,7 ile Moldovya olmuştur. bu artış oranı ile Moldovya'ya yapılan örme kumaş ihracatı 7,8 milyon dolardan 16,5 milyon dolara yükselmiştir. Bir diğer yüksek ihracat artışına %61,2 artış oranı ile Ukrayna'ya örme kumaş ihracatında elde edilmiştir.

2013 yılında örme kumaş ihracatının en yüksek oranlı azaldığı ülke %23,2 düşüş ile Rusya olmuştur. Ayrıca, Polonya, Mısır, Fransa ve Beyaz Rusya'ya yönelik örme kumaş ihracatında da %0,4 ile %11,9 arasında değişen oranlarda ihracat performans kaybı görülmektedir.

Ev Tekstili İhracatı 2 Milyar Dolara Ulaştı, Artış: %14,7

Ev tekstilleri, yatak çarşafı, tüller, perdeler gibi ürünlerin yer aldığı, Türkiye'nin tekstil ve konfeksiyon sanayiinin en temel alt gruplarından birisidir.

2013 yılında Türkiye'nin ev tekstili ihracatı, %14,7 oranında artarak 2 milyar dolara yükselmiştir.

Türkiye toplam tekstil ve konfeksiyon ihracatının 2013 yılında %7,9 oranında arttığı gözönüne alındığında, %14,7 oranında artış kaydeden ev tekstili sektörünün, sektör genelinden daha yüksek bir performans gösterdiği görülmektedir. Söz konusu performans artışı, ev tekstili sektörünün tekstil ve konfeksiyon ihracatından aldığı payın da %7,5'ten %7,9'a yükselmesini sağlamıştır.

2013 yılı genelinde ev tekstili ihracatı ürün grubu bazında incelendiğinde, diğer mefruşat eşyaları, örme bornozlar, yatak örtüleri ve eliş duvar halılarının ihracatında performans kaybı görülürken, diğer tüm ev tekstili ürünlerinin arttığı kaydedilmiştir.

Başlıca ev tekstili ürünlerinde 2013 yılına ilişkin ihracat performansı izleyen tabloda verilmektedir.

Başlıca Ürün Grupları İtibariyle Ev Tekstil İhracatı				
2012 - 2013 Ocak - Aralık				
Başlıca Ev Tekstili Ürün Grupları	2012 Ocak - Aralık	2013 Ocak - Aralık	Toplam Ev Tekstilinde Pay %	Değişim %
	Değer (1000 \$)	Değer (1000 \$)		
Tuvalet ve Mutfak Bezleri	566.544	657.827	32,2	16,1
Yatak Çarşafaları	502.270	632.801	31,0	26,0
Dokuma Bornozlar	135.298	155.277	7,6	14,8
Diğer Mefruşat Eşyası	152.112	135.550	6,6	-10,9
Perde, Perde ve Yatak Farbelası	102.520	126.278	6,2	23,2
Tüller ve İşlemeler	88.778	94.297	4,6	6,2
Battaniyeler	76.085	76.336	3,7	0,3
Yastık, Yorgan ve Uyku Tulumları	50.360	57.933	2,8	15,0
Masa Örtüleri	38.732	40.475	2,0	4,5
Örme Bornozlar	34.767	34.379	1,7	-1,1
Yatak Örtüleri	31.733	29.726	1,5	-6,3
Elişi Duvar Halıları	129	32	0,002	-75,3
Toplam Ev Tekstili İhracatı	1.779.328	2.040.908	100,0	14,7
Toplam Tekstil ve Konfeksiyon İhracatı	23.877.238	25.764.031		7,9
Ev Tekstili'nin Payı %	7,5	7,9		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ev tekstili sektöründe en büyük ihracat kalemi olan tuvalet ve mutfak bezlerinde %16,1 oranında artış ile 657,8 milyon dolarlık ihracat kaydedilmiştir. En çok ihraç edilen diğer ev tekstili ürünleri sırasıyla, %26 artış ve 632,8 milyon dolarlık ihracat ile yatak çarşafaları, %14,8 artış ve 155,3 milyon dolarlık ihracat ile dokuma bornozlar, %10,9 düşüş ve 135,6 milyon dolarlık ihracat ile diğer mefruşat eşyası olarak sıralanmaktadır.

Diğer yandan, perdeler ile perde ve yatak farbelalarının ihracatı %23,2 artışla 126,3 milyon dolara, tüller ve işlemlerin ihracatı %6,2 artış ile 94,3 milyon dolara yükselirken, battaniyelerin ihracatı %0,3 artışla 76,3 milyon dolara çıkmıştır.

Öte yandan, Yastık, yorgan ve uyku tulumlarının ihracatı %15 artışla 57,9 milyon dolara yükselirken, masa örtülerinin ihracatı %4,5 artış ile 40,5 milyon dolara çıkmıştır. Örme bornozların ihracatı %1,1 düşüşle 34,4 milyon dolara gerilirken, yatak örtülerinin ihracatı %6,3 düşüşle 29,7 milyon dolara ve elişi duvar halılarının ihracatı %75,3 düşüşle 32 bin dolara inmiştir.

Ev tekstili ihracatında Türkiye'nin ilk 20 pazarı incelendiğinde ilk 20 ihracat

pazarının 16'sında %0,3 ile %51,9 arasında değişen oranlarda ihracat artışı görölmektedir, diğer 4 pazarda %0,3 ile %22 arasında değişen oranlarda düşüş görölmüştür.

Türkiye'nin en büyük ev tekstili pazarı aynı zamanda en önemli tekstil ve konfeksiyon ihracat pazarlarından biri olan Almanya'dır. Bu ülkeye gerçekleştirilen ev tekstili ihracatı 2013 yılında 2012 yılına kıyasla %13,4 oranında artarak 517,1 milyon dolara yükselmiştir.

Almanya'dan sonra en çok ev tekstili ihracatı yapılan ülkeler ABD, Fransa ve Rusya olarak sıralanmaktadır. ABD'ye ev tekstili ihracatı %3,4 artışla 200,7 milyon dolara, Fransa'ya ihracat %27,9 artışla 172,7 milyon dolara ve Rusya'ya ihracat %23,4 artışla 125,4 milyon dolara yükselmiştir.

Diğer önemli pazarlar İtalya, İngiltere, Hollanda ve Ukrayna olarak sıralanmaktadır.

Ev tekstili ihracat pazarları arasında en yüksek ihracat artışı %51,9 ile Estonya'ya ihracatta elde edilmiştir. Bu yüksek artış neticesinde Estonya'ya ev tekstili ihracatı 19 milyon dolardan 28,9 milyon dolara yükselmiştir. Ev tekstili ihracatında oransal olarak en büyük performans kaybı ise %22 ile Kazakistan'a yönelik ihracatta görölmüştür. Ayrıca, Irak, Libya ve Polonya'ya yönelik ev tekstili ihracatlarında da %0,3 ve %21 arasında değişen oranlarda performans kaybı görölmüştür.

2013 yılı Ocak-Aralık döneminde Türkiye'nin en fazla ev tekstili ihracatı yaptığı ilk 20 ülkeye ilişkin istatistikî bilgi, izleyen tabloda verilmektedir.

TÜRKİYE'NİN EN ÇOK EV TEKSTİLİ İHRACATI YAPTIĞI ÜLKELER

Birim: 1.000 \$			
ÜLKELER	2012 OCAK - ARALIK	2013 OCAK - ARALIK	DEĞİŞİM %
ALMANYA	456.047	517.070	13,4
ABD	194.064	200.717	3,4
FRANSA	135.101	172.745	27,9
RUSYA FEDERASYONU	101.555	125.367	23,4
İTALYA	77.590	97.877	26,1
İNGİLTERE	84.899	94.521	11,3
HOLLANDA	72.773	84.407	16,0
UKRAYNA	51.137	64.445	26,0
AVUSTURYA	31.992	38.274	19,6
IRAK	47.315	37.380	-21,0
İSPANYA	28.855	31.988	10,9
CEZAYİR	23.404	31.137	33,0
İSVİÇRE	26.509	29.858	12,6
ESTONYA	19.025	28.904	51,9
KAZAKİSTAN	33.967	26.480	-22,0
İSRAİL	20.832	26.037	24,99
BELÇİKA	23.509	23.576	0,3
SUUDİ ARABİSTAN	21.971	22.566	2,7
LİBYA	25.565	22.499	-12,0
POLONYA	19.305	19.244	-0,3
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	1.476.109	1.675.849	13,5
İLK 20 ÜLKENİN TOP. ALDIĞI PAY	83,0	82,1	
TOPLAM	1.779.328	2.040.908	14,7

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Konsolidasyon

V. KAPASİTE KULLANIM ORANI VE ÜRETİM ENDEKSİ

Tekstil sektörünün 2013 yıllık ihracat performansı değerlendirilirken, dikkate alınmasında fayda görülen göstergelerden biri de kapasite kullanım oranıdır.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan son “İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı” tablosundaki bilgilere göre, 2012 yılının Aralık ayında %73,6 olan imalat sanayii kapasite kullanım oranı, 2013 yılının Aralık ayı itibarıyla %76’ya yükselmiştir. Buna göre, imalat sanayiinde kapasite kullanım oranı 2012 Aralık ayına göre %3,3 oranında artmıştır.

Tekstil sektörünün kapasite kullanım oranı ise 2013 yılının Aralık ayında %79,8 olmuştur. Tekstil sektörünün 2012 Aralık ayındaki kapasite kullanım oranı %79 idi. Buradan tekstil sektörünün kapasite kullanım oranının, 2013 yılının Aralık ayında 2012 yılının aynı ayına kıyasla %1 oranında arttığı ortaya çıkmaktadır.

İmalat sanayii yanı sıra tekstil ve konfeksiyon sektörlerinde kapasite kullanım oranını gösteren bir tablo aşağıda verilmektedir.

Tekstil ve Konfeksiyon Sektörlerinde Kapasite Kullanım Oranı						
Yıllar	İmalat Sanayiinde Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Tekstil Ürünleri İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Giyim Eşyası İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %
2000	75,9		79,4		82,7	
2001	70,9	-6,6	76,2	-4,0	79,0	-4,5
2002	75,4	6,3	82,5	8,3	84,1	6,5
2003	78,3	3,8	81,0	-1,8	84,7	0,7
2004	81,2	3,7	80,4	-0,7	83,5	-1,4
2005	80,3	-1,1	80,8	0,5	81,7	-2,2
2006	81,0	0,9	80,6	-0,2	82,5	1,0
2007	81,8	1,0	81,5	1,1	83,6	1,3
2008	78,1	-4,5	75,7	-7,1	80,2	-4,1
2009	65,0	-16,8	67,5	-10,8	67,3	-16,1
2010	75,6	16,3	80,1	18,7	78	15,9
2011	75,4	-0,3	76,6	-4,4	76,4	-2,1
2012	74,2	-1,6	78,0	1,8	77,8	1,8
2012 Aralık	73,6		79,0		78,0	
2013 Aralık	76	3,3	79,8	1,0	76,6	-1,8

Kaynak: TCMB / İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı - Aralık 2013

Tekstil sektörünün hammadde tedarikinde bulunduğu hazır giyim ve konfeksiyon sanayiinde 2012 Aralık ayında %78 olan kapasite kullanım oranı, 2013 yılının Aralık ayında %76,6'ya gerilemiştir. Sektörel kapasite kullanım oranı 2012 Aralık ayına göre %1,8 azalmış durumdadır.

Yıllık bir değerlendirme yapıldığında, imalat sanayiinde kapasite kullanım oranı %3,3 ve tekstil sanayiinde kapasite kullanım oranı %1 artmışken, hazır giyim ve konfeksiyon sektöründe kapasite kullanım oranının azalması, olumlu ihracat performansının yegane zayıf halkasıdır.

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, 2013 yılı Ekim ayı tekstil ürünleri imalatında üretim endeksi, bir önceki ay olan Eylül ayına göre %3,7 oranında azalırken, 2012 yılının Ekim ayına göre de %4,1 oranında yükselmiştir.

VI. HAMMADDE İTHALATI

Tekstil sektörü hem tek başına hem de tedarikçisi olduğu, istihdam ve ihracat katkısı açısından Türkiye'nin vazgeçilmez sektörü olan hazır giyim ve konfeksiyon sektörüne verdiği destek ile Türkiye'de üretim, istihdam ve ihracata önemli katkılar yapmaktadır.

Hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün üretim ve ihracat kapasitesi ile doğru orantılı olarak çok çeşitli nitelikte ve önemli miktarda hammadde ihtiyacı bulunmaktadır. Elyaf, iplik ve kumaş gibi tekstil materyalleri ihtiyacı, uluslararası pazarlarda rekabetçi kalabilmek adına, yerli üretimin yanısıra yurt dışından ithal yoluyla da tedarik edilmektedir. Dolayısıyla, dünyanın çeşitli bölgelerinden rekabetçi fiyat ve türlerde hammadde ve ara malı ithalatı yapılmaktadır. Yapılan ithalat, tekstil sanayii ya da konfeksiyon sanayii için hammadde veya ara malı niteliğindedir. Bu bakımdan tekstil sektörünün 2013 yılında ihracat performansını incelerken, hammadde ithalatına ilişkin verileri de değerlendirmekte fayda bulunmaktadır.

Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi'nden temin edilen TÜİK kaynaklı verilere göre 2013 yılının Ocak-Kasım döneminde Türkiye'ye,

- ▶ 2,7 milyar dolar değerinde 1,3 milyon ton elyaf (pamuk, yün, suni-sentetik, bitkisel ve ipek lifleri),
- ▶ 2,8 milyar dolar değerinde 1 milyon ton iplik (pamuk, yün, suni-sentetik, bitkisel ve ipek iplikleri),
- ▶ 1,8 milyon dolar değerinde 219,3 bin ton dokuma kumaş (pamuklu, yünlü, suni-sentetik, bitkisel ve ipek liflerinden mamul dokuma kumaşlar)
- ▶ 412,7 milyon dolar değerinde 59 bin ton örme kumaş ,
- ▶ 292,4 milyon dolar değerinde 57,9 bin ton dokusuz yüzey, vatka ve keçe ile
- ▶ 565,9 milyon dolar değerinde 77,1 bin ton diğer tekstil ürünleri ithal edilmiştir.

Bu veriler ışığında, Türkiye'nin temel hammaddeler itibarıyla toplam 2,7 milyon ton elyaf, iplik, dokuma ve örme kumaş ile dokusuz yüzey ithal ettiği ve bu ithalatın değer olarak 8,5 milyar doları bulduğu anlaşılmaktadır. Söz konusu ithalatta, 2013 yılının Ocak-Kasım döneminde, 2012 yılının aynı dönemine kıyasla miktar olarak %12,6 oranında, dolar bazında ise %6,2 oranında artış olmuştur.

Aşağıdaki tabloda, Türkiye'nin hammadde niteliği itibarıyla tekstil, açık ifadesi ile, elyaf, iplik, kumaş ve dokusuz yüzey ithalatına ilişkin, miktar ve değer bazında karşılaştırmalı istatistikler yer almaktadır.

Belli Başlı Ürün Grupları Bazında Tekstil İthalatı								
2012 - 2013 Ocak - Kasım								
	2012 Ocak - Kasım		2013 Ocak - Kasım		Miktar		Değer	
	Miktar - kg	Değer - ABD \$	Miktar - kg	Değer - ABD \$	Pay %	Değişim %	Pay %	Değişim %
Sentetik-Suni Devamsız Lifler	460.370.728	1.130.780.817	457.487.614	1.041.669.300	16,9	-0,6	12,2	-7,9
Pamuk Lifleri	568.145.209	1.189.435.476	802.525.959	1.545.571.875	29,6	41,3	18,1	29,9
Yün ve İnce-Kaba Hayvan Kılları	30.136.070	156.618.640	30.930.302	140.959.511	1,1	2,6	1,7	-10,0
İpek Lifi	70.758	2.150.287	82.576	3.059.810	0,00	16,7	0,04	42,3
Bitkisel lifler	2.159.283	4.081.274	2.739.040	5.755.119	0,1010	26,8	0,07	41,0
Elyaf İthalatı	1.060.882.048	2.483.066.494	1.293.765.491	2.737.015.615	47,7	22,0	32,1	10,2
Pamuk İpliği	89.102.944	319.528.350	121.315.081	441.194.211	4,5	36,2	5,2	38,1
Sentetik-Suni Filament İplikleri	524.269.702	1.502.934.549	512.756.505	1.421.955.313	18,9	-2,2	16,7	-5,4
Sentetik-Suni Devamsız Liflerden İplikler	171.230.836	637.122.770	179.773.665	637.801.081	6,6	5,0	7,5	0,1
Yün ve İnce-Kaba Hayvan Kıllarından İplikler	2.838.621	65.213.409	2.529.771	57.878.071	0,1	-10,9	0,7	-11,2
Bitkisel Liften İplik	187.207.693	210.036.311	187.997.788	187.791.382	6,9	0,4	2,2	-10,6
İpek İpliği	43.964	1.866.472	63.230	3.626.328	0,0	43,8	0,0	94,3
İplik İthalatı	974.693.760	2.736.701.861	1.004.436.040	2.750.246.386	37,0	3,1	32,2	0,5
Pamuklu Dokuma Kumaş	80.084.269	681.851.568	95.165.928	761.515.485	3,5	18,8	8,9	11,7
Sentetik-Suni Filament İpliklerinden Dokuma Kumaş	74.629.408	535.154.411	70.844.119	487.407.863	2,6	-5,1	5,7	-8,9
Sentetik-Suni Devamsız Lif. İpliklerden Dokuma Kumaş	38.980.072	281.598.695	43.000.483	317.748.998	1,6	10,3	3,7	12,8
Yün ve İnce-Kaba Hayvan Kıllarından Dokuma Kumaş	5.361.405	151.407.715	5.185.155	131.721.335	0,2	-3,3	1,5	-13,0
Bitkisel Liften Dokuma Kumaş	6.692.438	38.731.996	4.735.382	39.604.515	0,2	-29,2	0,5	2,3
İpekli Dokuma Kumaş	303.678	28.577.963	319.902	34.051.001	0,0	5,3	0,4	19,2
Dokuma Kumaş İthalatı	206.051.270	1.717.322.348	219.250.969	1.772.049.197	8,1	6,4	20,8	3,2
Diğer Örme Kumaş	11.136.167	80.840.337	11.250.121	84.474.853	0,4	1,0	1,0	4,5
Örme Kumaş (eni 30 cm geçmeyen örme kumaşlar, %5 elastomerik veya kauçuk iplik içeren eni 30 cm geçen ve geçmeyen örme kumaşlar)	14.018.219	96.728.406	18.244.484	116.466.945	0,7	30,1	1,4	20,4
Çözümlü Örme Kumaş	4.644.565	37.011.350	5.724.559	57.249.011	0,2	23,3	0,7	54,7
Örme Tüylü Kumaş	16.185.209	113.753.217	23.808.044	154.468.243	0,9	47,1	1,8	35,8
Örme Kumaş İthalatı	45.984.160	328.333.310	59.027.208	412.659.052	2,2	28,4	4,8	25,7
Dokusuz Yüzeyler (non-woven), Keçeler, Vatkalar	52.820.680	259.599.544	57.937.514	292.380.142	2,1	9,7	3,4	12,6

2013 Ocak-Kasım döneminde Türkiye'nin elyaf ithalatı 2012 yılının Ocak-Kasım dönemine kıyasla miktar bazında %22 oranında, dolar bazında %10,2 oranında artmıştır.

En fazla ithal edilen elyaf, pamuk lifleri ve sentetik-suni devamsız liflerdir. 2013 yılının ilk onbir ayı içerisinde 1,5 milyar dolar değerinde 802,5 bin ton pamuk lifi ithal edilmiştir. İthalat miktar bazında %41,3 artarken değer olarak %29,9 artmıştır. Diğer önemli ithalat kalemi sentetik-suni devamsız liflerin ithalatı ise miktar bazında %0,6 azalırken, dolar olarak %7,9 azalmıştır.

Öte yandan, iplik ithalatında miktar bazında %3,1 artış, dolar bazında ise 0,5 artış olmuştur. Hem miktar hem de değer olarak Türkiye'ye en fazla ithal edilen iplikler sentetik-suni filament iplikleridir. Bu ürün grubunda 2013

yılıının Ocak-Kasım döneminde 1,4 milyar dolar değerinde 512,8 bin ton ithalat yapılmıştır. İthalat miktar bazında %2,2 azalırken, dolar bazında %5,4 düşmüştür.

Sentetik-suni devamsız liflerden iplikler, dolar bazında en fazla ithal edilen ikinci ürün grubudur. 2013 Ocak-Kasım döneminde Türkiye'ye 637,8 milyon dolar değerinde 179,8 bin ton sentetik-suni devamsız liflerden iplik ithal edilmiştir. İthalat, miktar olarak %5, değer olarak %0,1 artmıştır.

Üçüncü en fazla ithal edilen iplik türü pamuk iplikleridir. 2013 Ocak-Kasım döneminde 441,2 milyon dolar değerinde 121,3 bin ton pamuk ipliği ithal edilmiştir. Pamuk ipliği ithalatı 2012 yılıının Ocak-Kasım dönemine kıyasla miktar bazında %36,2 oranında artarken, dolar bazında %38,1 oranında artmıştır.

Dokuma kumaş ithalatında, 2013 yılıının Ocak-Kasım döneminde miktar bazında %6,4 dolar bazında %3,2 artış olurken, örme kumaş ithalatında miktar bazında %28,4, değer bazında %25,7 artış ve dokusuz yüzey, vatka ve keçe ithalatında miktar bazında %9,7 artış ile değer bazında %12,6 artış olmuştur.

2013 Ocak-Kasım döneminde dolar değer olarak en fazla ithal edilen dokuma kumaşlar pamuklu dokuma kumaşlardır. Bu ürün grubunda ithalat, miktar bazında %18,8 oranında artarken, değer bazında da %11,7 artarak 761,5 milyon dolara yükselmiştir. Sentetik-suni filament ipliklerinden dokuma kumaşlar 487,5 milyon dolar değerinde 70,8 bin ton ithalat ile ikinci en fazla ithal edilen dokuma kumaş türü olmuştur.

VII. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER

Pamuk Fiyatları Dünya Fiyatlarının Üstüne Çıktı

Küresel olarak son yıllarda poliamid, poliester, akrilik gibi sentetik ve viskon, modal gibi suni liflerin tekstil ve konfeksiyon sektöründe kullanımının artmasına rağmen doğal bir lif olan pamuk tekstil sektörünün en temel ve stratejik hammadde olması özelliğini halen korumaktadır. Tekstil ürünleri toplam üretim maliyeti içinde hammadde maliyetinin %50'nin üzerinde olduğu bilinmektedir, dolayısıyla hammadde fiyatları üretim maliyetleri açısından önem arz etmektedir.

Hammadde tedariki anlamında Türkiye Dünya'nın önde gelen pamuk üreticilerinden olmak gibi bir avantaja sahiptir. Zira, ICAC 2013 yılı Aralık ayı tahminlerine göre Türkiye 2013/14 sezonunda 880 bin ton pamuk üretimi ile Çin, Hindistan, ABD, Pakistan, Brezilya, Avustralya ve Özbekistan'ın ardından Dünya'nın sekizinci büyük pamuk üretici ülkesidir. Ancak üretim talebi karşılayamamakta ve hatırısayılır miktarda ithalat da yapılmaktadır.

Aşağıdaki tabloda Dünya'nın önde gelen pamuk üreticisi ülkeleri için yayınlanan üretim ve tüketim tahminleri yer almaktadır.

DÜNYA'DA VE TÜRKİYE'DE PAMUK ÜRETİM VE TÜKETİM TAHMİNLERİ								
2013 / 2014 VE 2014 / 2015 SEZONLARI								
Birim:1000 Ton	2013/14			2014/15			% DEĞİŞİM	% DEĞİŞİM
EN FAZLA PAMUK ÜRETEN ÜLKELER	ÜRETİM	TÜKETİM	FARK	ÜRETİM	TÜKETİM	FARK	ÜRETİM	TÜKETİM
ÇİN	6.700	8.041	1.341	5.946	7.800	1.854	-11,3	-3
HİNDİSTAN	6.468	5.100	-1.368	6.246	5.508	-738	-3,4	8,0
ABD	2.853	784	-2.069	3.125	823	-2.302	9,5	5,0
PAKİSTAN	2.026	2.488	462	2.187	2.613	426	7,9	5,0
BRAZİLYA	1.590	925	-665	1.502	925	-577	-5,5	0,0
AVUSTRALYA	995	8	-987	939	7	-932	-5,6	-12,5
ÖZBEKİSTAN	920	345	-575	950	345	-605	3,3	0,0
TÜRKİYE	880	1.404	524	722	1.544	822	-18,0	10,0
TÜRKMENİSTAN	311	144	-167	312	152	-160	0,3	5,6
YUNANİSTAN	270	24	-246	268	23	-245	-0,7	-4,2
Diğer Ülkeler	2.632	4.503	1.871	2.624	6.352	3.728	-0,3	41,1
DÜNYA TOPLAM	25.645	23.766	-1.879	24.821	24.548	-273	-3,2	3,3

Kaynak: ICAC, December, 2013

Uluslararası pamuk fiyatları ile Türkiye'deki pamuk fiyatları karşılaştırıldığında, uluslararası pamuk fiyatları hakkında gösterge mahiyetinde olan Cotlook A indekse göre, 2011 yılında İzmir STD.1 pamuk fiyatı 5,27 TL/kg olarak hesaplanırken, Cotlook A indeksi pamuk fiyatı 5,63 TL/kg olup Türkiye'deki pamuk fiyatı, dünya pamuk fiyatından %6,4 daha ucuz duruma gelmiştir. Özellikle son yıllarda devamlı olarak dünya pamuk fiyatı üzerinde seyreden Türkiye'deki pamuk fiyatı böylelikle dünya pamuk fiyatının altına inmiştir.

2011 yılının özellikle ilk üç çeyreğinde hem dünyada hem Türkiye'de oldukça yüksek seyreden pamuk fiyatları, 2012 yılında bir iki ay hariç devamlı azalmıştır. 2012 yılı genelinde İzmir STD.1 pamuk fiyatı 3,49 TL/kg olarak hesaplanırken, Cotlook A indeksi pamuk fiyatı 3,54 TL/kg olup Türkiye'deki pamuk fiyatı, dünya pamuk fiyatından %1,5 daha ucuz duruma gelmiştir.

2013 yılının Ocak-Kasım döneminde ise pamuk fiyatları incelendiğinde İzmir STD.1 pamuk fiyatının dalgalı bir seyir ile artış eğiliminde olduğu görülmektedir. Ocak ayında 3,38 TL/kg olan İzmir STD.1 pamuk fiyatının Şubat'ta 3,67 TL/kg'a, Mart'ta ise 3,91 TL/kg'a çıktığı görülmektedir. Nisan ayında 3,81 TL/kg'a, Mayıs ayında ise 3,73 TL/kg'a gerileyen söz konusu pamuk fiyatı, Haziran ayında tekrar 3,81 TL/kg'a yükselmiştir. Artış, ilerleyen aylarda da devam etmiş, Temmuz ayında 4,02 TL/kg'a, Ağustos ayı sonunda da 4,23 TL/kg ile en yüksek değere ulaşmıştır. Yılın izleyen Eylül, Ekim ve Kasım aylarında ise devamlı düşüş görülmüştür. Eylül ayında 4,18 TL/kg gerileyen İzmir STD.1 pamuk fiyatı Ekim ayında 4,10 TL/kg'a, Kasım ayında ise 4,04 TL/kg'a inmiştir.

Diğer yandan uluslararası alanda Ocak ayında 3,33 TL/kg olan Cotlook A indeksi pamuk fiyatı Şubat ayında 3,51 TL/kg, Mart ayında ise 3,76 TL/kg'a yükselirken, Nisan ayında 3,67 TL/kg'a gerilemiş, ancak Mayıs ayında tekrar artışa geçerek 3,72'ye çıkmış, Haziran ayında da 3,89 TL/kg'a yükselmiştir. Artış devam ederek, Temmuz ayında 3,95 TL/kg'a, Ağustos ayında ise 3,98 TL/kg'a yükselmiştir. Cotlook A indeksi pamuk fiyatı artışı Eylül ayında da sürmüş fiyat 4,01 TL/kg'a çıkmış bununla beraber Ekim ayında 3,92 TL/kg'a gerilemiş, Kasım ayında da 3,77 TL/kg'a inmiştir.

Görüldüğü üzere aylar ilerledikçe hem dünya hem Türkiye'de yükselme eğilimi gösteren pamuk fiyatları son aylarda düşme eğilimi içine girmiştir. Ayrıca, 2013 yılının ilk onbir ayı incelendiğinde, Haziran ayı hariç İzmir STD.1 pamuk fiyatı Cotlook A indeksi pamuk fiyatının %0,2 ile %7,1 arasında değişen oranlarda devamlı üzerinde seyretmiştir. Yalnızca Haziran ayında dünya pamuk fiyatı Türkiye pamuk fiyatının %2 üzerine çıkmıştır.

İzmir Standard 1 / Cotlook A Index pamuk fiyat karşılaştırması aşağıdaki tablodan izlenebilir.

İzmir Ticaret Borsası STD.1 ve Cotlook A İndeks											
Pamuk Fiyat Karşılaştırması											
Aylar	2011			2012			2013			Cotlook A İndeks 2012/13 Değişim %	İzmir STD.1 2012/13 Değişim %
	Cotlook A İndeks (TL / kg)	İzmir STD.1 (TL / kg)	Fark %	Cotlook A İndeks (TL / kg)	İzmir STD.1 (TL / kg)	Fark %	Cotlook A İndeks (TL / kg)	İzmir STD.1 (TL / kg)	Fark %		
Ocak	6,13	6,15	0,2	4,10	3,60	-12,2	3,33	3,38	1,4	- 18,7	- 6,1
Şubat	7,46	7,04	- 5,6	3,90	3,78	- 3,1	3,51	3,67	4,7	- 10,1	- 2,9
Mart	7,99	7,37	- 7,8	3,91	3,75	- 4,2	3,76	3,91	3,9	- 3,9	4,3
Nisan	7,15	6,73	- 5,9	3,94	3,71	- 5,8	3,67	3,81	3,7	- 6,7	2,7
Mayıs	5,73	5,70	- 0,6	3,57	3,53	- 1,1	3,72	3,73	0,2	4,3	5,7
Haziran	5,85	5,49	- 6,2	3,30	3,47	5,2	3,89	3,81	- 2,0	17,8	9,8
Temmuz	-	4,20	-	3,35	3,48	4,0	3,95	4,02	1,9	17,8	15,5
Ağustos	4,40	4,51	2,5	3,33	3,43	2,9	3,98	4,23	6,2	19,4	23,3
Eylül	4,62	4,47	- 3,1	3,34	3,44	3,1	4,01	4,18	4,4	20,0	21,5
Ekim	4,47	4,14	- 7,3	3,25	3,20	- 1,5	3,92	4,10	4,6	20,7	28,1
Kasım	4,17	3,75	-10,2	3,19	3,20	0,3	3,77	4,04	7,1	18,2	26,3
Aralık	3,90	3,63	- 7,0	3,28	3,24	- 1,3					
12 Aylık Ortalama	5,63	5,27	- 6,4	3,54	3,49	- 1,5					
12 Aylık Fiyat Değişimi %	-36,4	-41,0		-20,0	-10,0		-100,0	-100,0		- 100,0	

Kaynak: İzmir Ticaret Borsası

2013 Yılı Ocak-Aralık Döneminde Tekstil İhracatına Euro/Dolar Paritesi'nin Etkisi

Ocak – Aralık Dönemi

2013 yılı Ocak-Aralık döneminde geçen yılın aynı dönemine oranla %7'lik artışla 8,4 milyar dolarlık tekstil ihracatı yapılmıştır.

Söz konusu ihracatın, 3,8 milyar dolarla %45,6'sı ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği AB27 ülkelerine yapılmaktadır.

2012 yılı Ocak-Aralık döneminde 1 Euro 1,29 ABD Dolarına eşit iken, 2013 yılının Ocak-Aralık döneminde Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı %3,24'lük artışla 1,33 dolar düzeyine çıkmıştır.

Bu durumda, 2013 yılı Ocak-Aralık döneminde Euro bazında yapılan ihracat, dolar olarak istatistiklerde yeralırken %3,24 oranında fiktif bir artış yaratmaktadır.

Bu çerçevede 3,8 milyar dolarlık Euro bölgesine yapılan ihracat, %3,24'lük pariteden kaynaklanan fiktif artıştan arındırıldığında, AB'ye ihracatın gerçek değeri 3,7 milyar dolar olmakta ve bu durumda 2013 yılı Ocak-Aralık döneminde reel toplam ihracat tutarı 8,3 milyar dolar olarak hesaplanmaktadır.

Sözkonusu ihracat tutarı, 2012 yılı Ocak-Aralık döneminde gerçekleştirilen 7,8 milyar dolarla kıyaslandığında ise 2013 yılının Ocak-Aralık döneminde tekstil sektörünün ihracat performansında reel %7'lük artış değil, reel bazda %5,5'lik artış meydana gelmiş olmaktadır.

Aralık Ayı

2013 yılı Aralık ayında geçen yılın aynı ayına oranla %6,5'lik artış ile 663 milyon dolarlık tekstil ihracatı yapılmıştır.

Sözkonusu ihracatın, 286,7 milyon dolarla %43,2'si ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği AB27 ülkelerine yapılmaktadır.

2012 yılı Aralık ayında 1 Euro 1,31 ABD Dolarına eşit iken, 2013 yılının Aralık ayında Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı %3,98'lik artışla 1,36 dolar düzeyine yükselmiştir.

Bu durumda, 2013 yılı Aralık ayında Euro bazında yapılan ihracat, dolar olarak istatistiklerde yeralırken, 2012 yılının aynı ayına göre %3,98 daha fazla yansımakta ve böylelikle dolar bazındaki istatistiklerde %3,98 oranında fiktif bir artış yaratmaktadır.

Bu çerçevede 286,7 milyon dolarlık Euro bölgesine yapılan ihracat, %3,98'lik pariteden kaynaklanan fiktif artıştan arındırıldığında 275,2 milyon dolarlık gerçek değere ulaşılmakta ve bu durumda 2013 yılı Aralık ayında reel bazda toplam ihracat tutarı 651,6 milyon dolar olmaktadır.

Sözkonusu ihracat tutarı, 2012 yılı Aralık ayında gerçekleştirilen 622,4 milyon dolarla kıyaslandığında ise, 2013 yılının Aralık ayında tekstil sektörünün ihracat performansında %6,5'lük artış değil, reel anlamda %4,7'lik artış meydana geldiği söylenebilir.

EURO - DOLAR PARİTESİ			
	2012	2013	
Aylar	Çapraz Kur	Çapraz Kur	Değişim %
Ocak	1,290	1,327	2,89
Şubat	1,322	1,339	1,27
Mart	1,321	1,298	-1,78
Nisan	1,317	1,300	-1,25
Mayıs	1,283	1,298	1,19
Haziran	1,253	1,319	5,30
Temmuz	1,231	1,307	6,19
Ağustos	1,238	1,331	7,49
Eylül	1,284	1,334	3,89
Ekim	1,298	1,363	5,05
Kasım	1,283	1,350	5,20
Aralık	1,311	1,364	3,98
Yıllık Ortalama	1,286	1,328	3,24
<i>1 Euro= .... ABD Doları Olarak Verilmiştir.</i>			

Dr. Türkan BAYRAKTAR TAŞBAŞI
İTKİB Genel Sekreterliği
AR&GE ve Mevzuat Şube Şefi

- Bu raporun” Dünya ve Türkiye Ekonomisindeki Gelişmeler” bölümü, AR&GE ve Mevzuat Şubesi Uzmanı Ahmet ŞİŞMAN tarafından hazırlanmıştır

*İTKİB Genel Sekreterliği kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz.

Ek 1: Sektörler ve İhracatçı Birlikleri Bazında Türkiye İhracat Kaydı 2013 Ocak-Aralık

ARALIK 2013 İHRACAT RAKAMLARI

SEKTÖRLER	ARALIK				OCAK-ARALIK			
	2012	2013	Değişim ('13/'12)	Pay(13) (%)	2012	2013	Değişim ('13/'12)	Pay(13) (%)
I. TARIM	1.834.311	2.205.856	20,3	17,0	19.127.253	21.352.808	11,6	14,1
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	1.297.926	1.579.787	21,7	12,2	13.603.744	14.905.493	9,6	9,8
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mam	517.211	673.322	30,2	5,2	5.882.530	6.586.157	12,0	4,3
Yaş Meyve ve Sebze	307.939	363.611	18,1	2,8	2.180.176	2.351.780	7,9	1,6
Meyve Sebze Mamulleri	99.774	120.986	21,3	0,9	1.259.674	1.331.417	5,7	0,9
Kuru Meyve ve Mamulleri	110.777	130.665	18,0	1,0	1.364.650	1.439.207	5,5	0,9
Fındık ve Mamulleri	163.691	167.617	2,4	1,3	1.796.990	1.773.285	-1,3	1,2
Zeytin ve Zeytinyağı	26.594	26.954	1,4	0,2	201.151	439.742	118,6	0,3
Tütün ve Mamulleri	65.921	89.657	36,0	0,7	845.418	906.814	7,3	0,6
Süs Bitkileri	5.958	6.975	17,1	0,1	73.154	77.092	5,4	0,1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	177.066	185.228	4,6	1,4	1.661.916	1.988.676	19,7	1,3
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	177.066	185.228	4,6	1,4	1.661.916	1.988.676	19,7	1,3
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	359.319	440.841	22,7	3,4	3.861.594	4.458.639	15,5	2,9
Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri	359.319	440.841	22,7	3,4	3.861.594	4.458.639	15,5	2,9
II. SANAYİ	9.607.946	10.364.951	7,9	79,8	114.226.873	119.048.130	4,2	78,5
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	973.558	1.045.502	7,4	8,0	11.483.180	12.489.069	8,8	8,2
Tekstil ve Hammaddeleri	622.388	663.029	6,5	5,1	7.839.144	8.391.398	7,0	5,5
Deri ve Deri Mamulleri	162.995	179.531	10,1	1,4	1.633.988	1.901.404	16,4	1,3
Hat	188.174	202.941	7,8	1,6	2.010.048	2.196.267	9,3	1,4
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.405.928	1.603.246	14,0	12,3	17.513.306	17.441.096	-0,4	11,5
Kirli ve Maddeler ve Mamulleri	1.405.928	1.603.246	14,0	12,3	17.513.306	17.441.096	-0,4	11,5
C. SANAYİ MAMULLERİ	7.228.460	7.716.203	6,7	59,4	85.230.387	89.117.966	4,6	58,7
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.368.136	1.424.976	4,2	11,0	16.038.094	17.372.633	8,3	11,5
Organik Endüstrisi	1.636.924	1.764.586	7,8	13,6	19.056.057	21.305.104	11,8	14,0
Gemri ve Yat	99.579	95.673	-3,9	0,7	810.936	1.163.591	43,5	0,8
Elektrik - Elektronik Mak. Bilisim	998.777	1.116.602	11,8	8,6	11.792.796	11.701.482	-0,8	7,7
Makine ve Aksamları	454.241	572.685	26,1	4,4	5.319.030	5.801.970	9,1	3,8
Demir ve Demir Dışı Metaller	542.724	575.140	6,0	4,4	6.464.263	6.834.461	5,7	4,5
Çelik	1.240.871	1.197.415	-3,5	9,2	15.441.093	13.835.180	-10,4	9,1
Çimento Cam Seramik ve Toprak	237.858	248.498	4,5	1,9	3.097.694	3.153.737	1,8	2,1
Mücevher	164.209	184.548	12,4	1,4	2.073.277	2.253.003	8,7	1,5
Sevünme Sanayii	172.282	166.083	-3,6	1,3	1.260.810	1.391.603	10,4	0,9
İklimlendirme Sanayii	305.048	361.532	18,5	2,8	3.793.972	4.200.543	10,7	2,8
Diğer Sanayi Ürünleri	7.811	8.465	8,4	0,1	82.364	104.659	27,1	0,1
III. MADENCİLİK	397.225	425.748	7,2	3,3	4.179.511	5.042.322	20,6	3,3
Madencilik Ürünleri	397.225	425.748	7,2	3,3	4.179.511	5.042.322	20,6	3,3
T O P L A M (TİM*)	11.839.482	12.996.556	9,8	100,0	137.533.637	145.443.260	5,8	95,9
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat					14.161.555	6.263.742	-55,8	4,1
T O P L A M (TİM+TÜİK*)	11.839.482	12.996.556	9,8	100,0	151.695.192	151.707.002	0,01	100,0

* Ocak-Aralık dönemi için ilk 11 ay TÜİK, Aralık ayı için TİM rakamı kullanılmıştır.

TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI KAYIT RAKAMLARI (1000\$)

	ARALIK			1 OCAK - 31 ARALIK			
	2012	2013	DEĞİŞİM (%)	2012	2013	DEĞİŞİM (%)	PAY %
İSTANBUL TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHR. BİRL.	299.841	319.675	6,6	3.935.172	4.188.158	6,4	49,9
EGE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHR. BİRL.	21.223	19.967	-5,9	240.720	231.416	-3,9	2,8
AKDENİZ TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHR. BİRL.	65.543	71.804	9,6	831.560	860.264	3,5	10,3
ULUDAĞ TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHR. BİRL.	85.127	96.595	13,5	1.058.586	1.174.664	11,0	14,0
ANTALYA İHR. BİRL. (tekstil kaydı)	5.106	4.600	-9,9	61.817	55.362	-10,4	0,7
GÜNEYDOĞU ANADOLU TEKS. VE HAM. İHR. BİRL.	107.794	107.715	-0,1	1.284.218	1.389.836	8,2	16,6
DENİZLİ İHR. BİRL. (tekstil kaydı)	18.043	19.960	10,6	208.801	249.939	19,7	3,0
DOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (tekstil kaydı)	4.714	3.547	-24,8	55.105	48.815	-11,4	0,6
DİĞER BİRLİKLER	14.998	19.166	27,8	163.168	192.944	18,2	2,3
TOPLAM	622.388	663.029	6,5	7.839.144	8.391.398	7,0	100

Veriler 2 Ocak 2014 tarihinde TİM tarafından yayınlanan ihracat kayıt rakamlarından çekilmiştir.

EK 2: TÜRKİYE TEKSTİL İHRACAT KAYDI

TÜRKİYE TEKSTİL İHRACATI

ARALIK 2013

		2012 ARALIK 1000 \$	2013 ARALIK 1000 \$	DEĞİŞİM %	2012 OCAK - ARALIK 1000 \$	TOPLAM TEKS.'DE PAY %	2013 OCAK - ARALIK 1000 \$	TOPLAM TEKS.'DE PAY %	13 /12 DEĞİŞİM %
1	RUSYA FEDERASYONU	66.642	58.432	-12,3	1.132.846	14,5	1.016.139	12,1	-10,3
2	İTALYA	46.779	55.144	17,9	690.116	8,8	837.691	10,0	21,4
3	ALMANYA	32.609	34.730	6,5	411.017	5,2	445.539	5,3	8,4
4	ROMANYA	21.816	24.806	13,7	281.687	3,6	329.777	3,9	17,1
5	İNGİLTERE	22.755	25.276	11,1	298.969	3,8	321.167	3,8	7,4
6	ABD	20.141	26.248	30,3	284.686	3,6	309.359	3,7	8,7
7	UKRAYNA	16.957	25.743	51,8	205.100	2,6	307.815	3,7	50,1
8	BULGARİSTAN	17.921	19.599	9,4	264.508	3,4	295.964	3,5	11,9
9	POLONYA	19.720	19.687	-0,2	260.158	3,3	275.240	3,3	5,8
10	MISIR	22.501	25.663	14,1	230.145	2,9	253.129	3,0	10,0
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		287.840	315.329	9,6	4.059.232	51,8	4.391.820	52,3	8,2
11	İRAN	17.000	27.512	61,8	271.898	3,5	240.374	2,9	-11,6
12	İSPANYA	19.606	18.001	-8,2	219.030	2,8	226.088	2,7	3,2
13	FAS	15.362	17.570	14,4	206.929	2,6	218.200	2,6	5,4
14	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	32.192	17.008	-47,2	165.433	2,1	196.609	2,3	18,8
15	TUNUS	14.166	16.404	15,8	162.617	2,1	186.469	2,2	14,7
16	HOLLANDA	12.794	16.232	26,9	138.825	1,8	159.117	1,9	14,6
17	BELÇİKA	11.208	13.416	19,7	132.776	1,7	153.603	1,8	15,7
18	FRANSA	10.957	10.460	-4,5	149.310	1,9	148.365	1,8	-0,6
19	YUNANİSTAN	9.225	10.677	15,7	128.753	1,6	133.799	1,6	3,9
20	PORTEKİZ	11.577	10.220	-11,7	127.184	1,6	133.727	1,6	5,1
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI		441.926	472.829	7,0	5.761.988	73,5	6.188.171	73,7	7,4
21	SİRBİSTAN	7.986	8.773	9,9	88.424	1,1	108.689	1,3	22,9
22	İSRAİL	6.863	7.601	10,8	88.264	1,1	95.540	1,1	8,2
23	HONG KONG	9.439	6.316	-33,1	86.188	1,1	87.875	1,0	2,0
24	CEZAYİR	6.874	6.779	-1,4	69.282	0,9	86.411	1,0	24,7
25	BEYAZ RUSYA	5.009	6.987	39,5	80.236	1,0	81.403	1,0	1,5
26	SUUDİ ARABİSTAN	4.625	7.050	52,4	69.071	0,9	81.379	1,0	17,8
27	MACARİSTAN	4.107	4.935	20,2	71.514	0,9	76.436	0,9	6,9
28	BREZİLYA	15.236	2.534	-83,4	131.705	1,7	68.654	0,8	-47,9
29	MERSİN SERBEST BÖLGE	5.061	3.969	-21,6	71.520	0,9	67.664	0,8	-5,4
30	İRAK	5.814	6.410	10,2	45.987	0,6	62.508	0,7	35,9
31	LİTVANYA	4.844	5.274	8,9	53.029	0,7	54.300	0,6	2,4
32	ÖZBEKİSTAN	5.189	6.303	21,5	47.825	0,6	54.010	0,6	12,9
33	LİBYA	4.280	3.629	-15,2	31.151	0,4	51.112	0,6	64,1
34	MAKEDONYA	4.235	3.925	-7,3	39.784	0,5	44.540	0,5	12,0
35	ÜRDÜN	3.899	3.238	-17,0	40.984	0,5	44.473	0,5	8,5
36	SURİYE	630	6.627	951,6	30.727	0,4	44.300	0,5	44,2
37	AVUSTURYA	3.086	3.598	16,6	38.048	0,5	43.131	0,5	13,4
38	ÇEK CUMHURİYETİ	3.229	2.845	-11,9	45.787	0,6	42.724	0,5	-6,7
39	MOLDAVYA	2.718	6.655	144,8	25.355	0,3	41.180	0,5	62,4
40	LÜBNAN	2.298	3.277	42,6	29.312	0,4	34.362	0,4	17,2
41	GÜRCİSTAN	2.377	3.074	29,3	30.546	0,4	32.697	0,4	7,0
42	EGE SERBEST BÖLGE	3.885	2.127	-45,2	37.675	0,5	31.336	0,4	-16,8
43	HİNDİSTAN	2.337	2.522	7,9	27.824	0,4	30.542	0,4	9,8
44	DANİMARKA	1.851	2.456	32,6	28.419	0,4	28.502	0,3	0,3
45	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	2.386	2.617	9,7	25.311	0,3	28.000	0,3	10,6
46	MEKSİKA	2.898	2.148	-25,9	23.497	0,3	26.830	0,3	14,2
47	BURSA SERBEST BÖLG.	2.070	1.899	-8,3	24.555	0,3	26.807	0,3	9,2
48	AVRUPA SERBEST BÖLG.	1.399	2.931	109,5	15.082	0,2	26.801	0,3	77,7
49	SLOVAKYA	1.552	1.727	11,3	22.488	0,3	26.139	0,3	16,2
50	KOSOVA	1.804	1.797	-0,4	19.034	0,2	26.116	0,3	37,2
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI		569.909	602.850	5,8	7.200.611	91,9	7.742.631	92,3	7,5
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		52.479	60.180	14,7	638.533	8,1	648.767	7,7	1,6
AB (27) TOPLAMI		262.905	286.653	9,0	3.453.550	44,1	3.825.145	45,6	10,8
TOPLAM TEKSTİL İHRACATI		622.388	663.029	6,5	7.839.144	100,0	8.391.398	100,0	7,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri / e-Birik Sistemi

EK 3: TÜRKİYE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACAT KAYDI

TÜRKİYE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI									
ARALIK 2013									
		2012 ARALIK 1000 \$	2013 ARALIK 1000 \$	DEĞİŞİM %	2012 OCAK - ARALIK 1000 \$	TOPLAM KONF.'DA PAY %	2013 OCAK - ARALIK 1000 \$	TOPLAM KONF.'DA PAY %	2012/2013 DEĞİŞİM %
1	ALMANYA	299.098	310.291	3,7	3.440.146	21,4	3.711.599	21,4	7,9
2	İNGİLTERE	184.126	189.654	3,0	2.208.190	13,8	2.167.571	12,5	-1,8
3	İSPANYA	121.630	109.119	-10,3	1.428.591	8,9	1.492.733	8,6	4,5
4	FRANSA	92.612	93.681	1,2	1.031.469	6,4	1.121.775	6,5	8,8
5	HOLLANDA	89.485	91.732	2,5	849.188	5,3	910.079	5,2	7,2
6	İTALYA	70.728	72.599	2,6	719.401	4,5	712.517	4,1	-1,0
7	İRAK	36.380	47.098	29,5	415.990	2,6	579.597	3,3	39,3
8	DANİMARKA	55.977	45.432	-18,8	490.572	3,1	498.218	2,9	1,6
9	ABD	32.201	33.819	5,0	450.508	2,8	445.695	2,6	-1,1
10	RUSYA FEDERASYONU	26.404	25.551	-3,2	379.588	2,4	411.731	2,4	8,5
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		1.008.642	1.018.976	1,0	11.413.642	71,2	12.051.516	69,4	5,6
11	BELÇİKA	32.467	35.003	7,8	381.536	2,4	411.193	2,4	7,8
12	UKRAYNA	9.726	20.098	106,7	192.975	1,2	333.340	1,9	72,7
13	POLONYA	17.840	25.706	44,1	284.661	1,8	333.138	1,9	17,0
14	İSVEÇ	25.212	23.892	-5,2	284.861	1,8	294.186	1,7	3,3
15	ROMANYA	19.771	28.067	42,0	181.737	1,1	274.961	1,6	51,3
16	SUUDİ ARABİSTAN	13.927	14.726	5,7	238.777	1,5	257.701	1,5	7,9
17	İSRAIL	10.114	15.227	50,5	167.538	1,0	195.595	1,1	16,7
18	CEZAYİR	9.546	12.799	34,1	136.658	0,9	163.275	0,9	19,5
19	İSVİÇRE	15.320	11.266	-26,5	150.503	0,9	143.298	0,8	-4,8
20	AVUSTURYA	9.584	12.440	29,8	123.465	0,8	141.850	0,8	14,9
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI		1.172.149	1.218.201	3,9	13.556.352	84,5	14.600.051	84,0	7,7
21	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	10.738	10.764	0,2	132.473	0,8	140.939	0,8	6,4
22	SLOVAK CUMHURİYETİ	5.907	12.235	107,1	56.912	0,4	135.351	0,8	137,8
23	LİBYA	13.586	12.941	-4,8	123.430	0,8	134.679	0,8	9,1
24	ESTONYA	4.432	3.913	-11,7	98.455	0,6	116.442	0,7	18,3
25	ÇEK CUMHURİYETİ	9.881	9.632	-2,5	121.995	0,8	116.107	0,7	-4,8
26	KAZAKİSTAN	6.882	3.414	-50,4	155.989	1,0	107.600	0,6	-31,0
27	YUNANİSTAN	6.529	7.270	11,3	95.373	0,6	106.142	0,6	11,3
28	MISIR	7.846	6.803	-13,3	87.758	0,5	103.437	0,6	17,9
29	NORVEÇ	6.810	6.352	-6,7	87.160	0,5	92.468	0,5	6,1
30	AHL SERBEST BÖLGE	5.344	2.868	-46,3	89.503	0,6	91.336	0,5	2,0
31	BULGARİSTAN	6.030	6.864	13,8	80.614	0,5	87.629	0,5	8,7
32	KIRGIZİSTAN	3.704	5.019	35,5	53.698	0,3	84.851	0,5	58,0
33	TUNUS	8.981	6.221	-30,7	111.346	0,7	76.730	0,4	-31,1
34	KANADA	5.158	5.446	5,6	61.352	0,4	68.533	0,4	11,7
35	FİNLANDIYA	5.008	3.705	-26,0	40.051	0,2	66.900	0,4	67,0
36	İRLANDA	5.450	4.350	-20,2	60.830	0,4	56.501	0,3	-7,1
37	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	3.596	5.511	53,3	48.884	0,3	56.331	0,3	15,2
38	LÜBNAN	2.730	3.638	33,3	49.393	0,3	50.161	0,3	1,6
39	ÜRDÜN	2.925	3.351	14,6	36.413	0,2	48.640	0,3	33,6
40	KOSOVA	3.633	3.963	9,1	42.983	0,3	42.984	0,2	0,0
41	AZERBAJCAN	3.888	3.888	0,0	34.832	0,2	41.628	0,2	19,5
42	SURİYE	2.067	5.501	166,1	10.836	0,1	40.889	0,2	277,3
43	BOSNA-HERSEK	1.836	2.770	50,9	34.719	0,2	40.279	0,2	16,0
44	LİTVANYA	576	4.562	691,4	17.549	0,1	39.634	0,2	125,9
45	FAS	2.667	3.050	14,3	27.568	0,2	34.832	0,2	26,3
46	TRAKYA SERBEST BÖLGE	2.719	2.727	0,3	28.513	0,2	34.712	0,2	21,7
47	GÜRCİSTAN	2.508	3.829	52,7	29.355	0,2	34.487	0,2	17,5
48	KUVEYT	1.977	1.946	-1,6	25.175	0,2	34.032	0,2	35,2
49	KKTC	2.388	2.363	-1,1	29.397	0,2	33.198	0,2	12,9
50	HONG KONG	3.481	2.763	-20,6	36.293	0,2	32.985	0,2	-9,1
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI		1.321.429	1.375.859	4,1	15.465.203	96,4	16.750.489	96,4	8,3
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		46.707	49.117	5,2	572.891	3,6	622.144	3,6	8,6
AB (27) TOPLAMI		1.069.316	1.094.210	2,3	12.096.316	75,4	12.881.134	74,1	6,5
TOPLAM HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI		1.368.136	1.424.976	4,2	16.038.094	100,0	17.372.633	100,0	8,3